

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα</u>	<u>Σελίδα</u>
	I Ανακοινώσεις	
	Επιτροπή	
93/C 307/01	Ecu	1
93/C 307/02	Κοινοποιήσεις των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας (σιτηρά)	2
93/C 307/03	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη	3
93/C 307/04	Διορθωτικός προϋπολογισμός λειτουργίας της ΕΚΑΧ για το 1993	15
93/C 307/05	Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983	16
93/C 307/06	Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983	19
93/C 307/07	Διαρκής διαγωνισμός: κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 570/88 της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 1988 για την πώληση σε μειωμένη τιμή δούτυρο και τη χορήγηση ενίσχυσης στο δούτυρο και το συμπυκνωμένο δούτυρο που προορίζονται για την παρασκευή προϊόντων ζαχαροπλαστικής, παγωτών και άλλων προϊόντων διατροφής	20
93/C 307/08	Κοινοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας (γαλακτοκομικά προϊόντα)	20
93/C 307/09	Κοινοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας	21

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα (συνέχεια)

Σελίδα

Ελεγκτικό Συνέδριο

93/C 307/10

Γνωμοδότηση αριθ. 7/93 του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για μια πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων 22

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ecu (¹)

12 Νοεμβρίου 1993

(93/C 307/01)

Ποσό σε εθνικό νόμισμα για μία μονάδα:

Φράγκο Βελγίου και Φράγκο Λουξεμβούργου	40,8980	Δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	1,12923
Δανική κορόνα	7,63983	Δολάριο Καναδά	1,48325
Γερμανικό μάρκο	1,91913	Γιεν	120,342
Δραχμή	275,014	Ελβετικό φράγκο	1,69893
Ισπανική πεσέτα	154,649	Νορβηγική κορόνα	8,33544
Γαλλικό φράγκο	6,67151	Σουηδική κορόνα	9,31279
Ιρλανδική λίρα	0,807115	Φινλανδικό μάρκο	6,58456
Ιταλική λίρα	1878,37	Αυστριακό σελίνι	13,4966
Ολλανδικό φιορίνι	2,15401	Ισλανδική κορόνα	80,7176
Πορτογαλικό εσκούδο	196,272	Δολάριο Αυστραλίας	1,71825
Λίρα στερλίνα	0,763615	Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	2,09700

Η Επιτροπή έθεσε σε λειτουργία τέλεξ αυτόματης απάντησης που διαβιβάζει σε κάθε ενδιαφερόμενο, με απλή κλήση του τέλεξ, τις τιμές μετατροπής στα κυριότερα νομίσματα. Η υπηρεσία αυτή λειτουργεί κάθε μέρα από τις 3.30 μ.μ. μέχρι την επομένη στη 1 μ.μ.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενεργήσει κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- να καλέσει τον αριθμό τέλεξ 23789 στις Βρυξέλλες,
- να στείλει τα στοιχεία του δικού του τέλεξ,
- να σχηματίσει τον κώδικα «cccc» που δέτει σε ενέργεια το σύστημα αυτόματης απάντησης και επιφέρει την εγγραφή των τιμών μετατροπής του Ecu στο δικό του τέλεξ,
- να μη διακόψει την επικοινωνία πριν από το τέλος του μηνύματος που προαναγγέλλεται με την εγγραφή του κώδικα «ffff».

Σημείωση: Η Επιτροπή έχει επίσης θέσει σε λειτουργία τηλετυπο αυτόματης απάντησης (αριθ. 21791) και τηλεμοιότυπο αυτόματης απάντησης (αριθ. 296 10 97) που παρέχουν σε ημερήσια βάση τα δεδομένα για τον υπολογισμό των τιμών μετατροπής που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

(¹) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1978 (ΕΕ αριθ. L 379 της 30. 12. 1978, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1971/89 (ΕΕ αριθ. L 189 της 4. 7. 1989, σ. 1).

Απόφαση 80/1184/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1980 (συνθήκη της Λομέ) (ΕΕ αριθ. L 349 της 23. 12. 1980, σ. 34).

Απόφαση αριθ. 3334/80/ΕΚΑΧ της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ αριθ. L 349 της 23. 12. 1980, σ. 27).

Δημοσιονομικός κανονισμός της 16ης Δεκεμβρίου 1980 εφαρμοζόμενος στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ αριθ. L 345 της 20. 12. 1980, σ. 23).

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ αριθ. L 345 της 20. 12. 1980, σ. 1).

Απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων της 13ης Μαΐου 1981 (ΕΕ αριθ. L 311 της 30. 10. 1981, σ. 1).

Κοινοποιήσεις των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας (σιτηρά)

(93/C 307/02)

(Βλέπε ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 360 της 21ης Δεκεμβρίου 1982, σ. 43)

Διαρκής διαγωνισμός	Εβδομαδιαίος διαγωνισμός	
	Ημερομηνία αποφάσεως της Επιτροπής	Μέγιστη επιστροφή
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1279/93 της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 1993 περί ανοίγματος διαγωνισμού περί καθορισμού της επιστροφής κατά την εξαγωγή κριθής προς όλες τις τρίτες χώρες (ΕΕ αριθ. L 131 της 28. 5. 1993, σ. 19)	11. 11. 1993	67,98 Ecu/τόνο
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1278/93 της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 1993 περί ανοίγματος διαγωνισμού περί καθορισμού της επιστροφής κατά την εξαγωγή μαλακού σίτου προς όλες τις τρίτες χώρες (ΕΕ αριθ. L 131 της 28. 5. 1993, σ. 16)	11. 11. 1993	52,87 Ecu/τόνο
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1286/93 της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 1993 περί ανοίγματος διαγωνισμού περί καθορισμού της επιστροφής κατά την εξαγωγή σίκαλης προς όλες τις τρίτες χώρες (ΕΕ αριθ. L 131 της 28. 5. 1993, σ. 48)	—	Απουσία προσφοράς
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2147/93 της Επιτροπής της 30ής Ιουλίου 1993 περί ειδικού μέτρου παρεμβάσεως για την κριθή στην Ισπανία (ΕΕ αριθ. L 191 της 31. 7. 1993, σ. 109)	11. 11. 1993	77,90 Ecu/τόνο
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2774/93 της Επιτροπής της 8ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με την έναρξη διαγωνισμού για τη μείωση της εισφοράς κατά την εισαγωγή αροδασίου προελεύσεως τρίτων χωρών (ΕΕ αριθ. L 252 της 9. 10. 1993, σ. 3)	—	Απουσία προσφοράς

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

(93/C 307/03)

Μετά την ακύρωση της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής στις δημόσιες επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα από το Δικαστήριο τον Ιούνιο του 1993, η Επιτροπή αποφάσισε να θεσπίσει με οδηγία την υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν στην Επιτροπή χρηματοοικονομικά στοιχεία σε ετήσια βάση. Η εν λόγω οδηγία έχει αποσταλεί στα κράτη μέλη και έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽¹⁾.

Συγχρόνως η Επιτροπή εξέδωσε την ανωτέρω ανακοίνωση με νέα μορφή στην οποία παραλείπεται η υποχρεωτική υποβολή έκθεσης που αναφερόταν στις παραγράφους 45 έως 53 και οι σχετικές με αυτήν αναφορές που περιείχαν οι παράγραφοι 2, 27, 29, 31 και 54.

Τα αναθεωρημένο κείμενο έχει ως εξής:

(1) ΕΕ αριθ. L 254 της 12. 10. 1993.

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη

Εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής επί των δημοσίων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Για να ολοκληρωθεί με επιτυχία η εσωτερική αγορά, θα χρειαστεί να εφαρμοστεί σε εντονότερο βαθμό η πολιτική έναντι των κρατικών ενισχύσεων. Ένας από τους τομείς που προσδιορίστηκε ότι αξίζει να τύχει προσοχής σε συνδυασμό με το θέμα αυτό είναι οι δημόσιες επιχειρήσεις. Είναι αναγκαίο να υπάρξει τόσο αυξημένη διαφάνεια, όσο και ανάπτυξη της πολιτικής στα θέματα των δημοσίων επιχειρήσεων, ακριβώς επειδή αυτές δεν έχουν καλυφθεί σε επαρκή βαθμό από την πειθαρχία που ισχύει για τις κρατικές ενισχύσεις:

- σε πολλές περιπτώσεις έχουν συμπεριληφθεί πλήρως στο καθεστώς της πειθαρχίας για τις ενισχύσεις που παρέχονται σε δημόσιες επιχειρήσεις μόνο οι εισφορές κεφαλαίου και όχι οι άλλες μορφές συνεισφοράς δημοσίων πόρων·
- επιπροσθέτως, οι προαναφερθέντες κανόνες πειθαρχίας καλύπτουν σε γενικές γραμμές μόνο τις δημόσιες επιχειρήσεις που εμφανίζουν απώλειες·
- τέλος, οι περισσότερες ενισχύσεις που παρέχονται στις δημόσιες επιχειρήσεις μέσω άλλων οδών, εκτός του πλαισίου των εγκεκριμένων προγραμμάτων παροχής ενισχύσεων (που είναι επίσης διαθέσιμες και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις) δεν έχουν κοινοποιηθεί βάσει των διατάξεων που θεσπίζονται στο άρθρο 93 παράγραφος 3.

2. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να διορθωθεί η κατάσταση αυτή. Καταρχήν, στην παρούσα ανακοίνωση αποσαφηνίζεται το νομικό καθεστώς της συνθήκης, καθώς και η καθιερωμένη πολιτική παροχής ενισχύσεων και η νομολογία του Συμβουλίου, του Κοινοβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αντίστοιχα στα θέματα των δημοσίων επιχειρήσεων. Στο επίκεντρο της παρουσίασης είναι αφενός μεν η οδηγία 80/723/ΕΟΚ για τη διαφάνεια των χρηματοπιστωτικών

σχέσεων μεταξύ των δημοσίων επιχειρήσεων και του κράτους και, από την άλλη πλευρά, αναπτύσσεται η πάγια βασική αρχή ότι στις περιπτώσεις που το κράτος παρέχει χρηματοδοτικούς πόρους σε μια εταιρεία, υπό συνθήκες που δεν θα ήταν αποδεκτές σε κάποιο ιδιωτικό επενδυτή που λειτουργεί υπό τις ομαλές συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, πρόκειται για μια περίπτωση παροχής κρατικών ενισχύσεων. Στην ανακοίνωση εξηγείται στη συνέχεια με ποιο τρόπο η Επιτροπή προτίθεται να επιτύχει την αύξηση της διαφάνειας, εφαρμόζοντας τη βασική αυτή αρχή σε όλες τις μορφές παροχής δημοσίων πόρων και σε όλες τις εταιρείες, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.

3. Στην παρούσα ανακοίνωση δεν εξετάζεται το θέμα κατά πόσο στοιχειοθετείται το συμβιβασίμο των μέτρων, βάσει κάποιας από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στη συνθήκη, επειδή δεν σχεδιάζεται να μεταβληθεί η πολιτική αυτή. Τέλος, η παρούσα ανακοίνωση περιορίζεται στη μεταποιητική βιομηχανία. Θα χρειαστεί να διεξαχθούν περαιτέρω μελέτες και να αποκομιστεί μεγαλύτερη πείρα, πριν μπορέσει να επεκταθεί η παρούσα ανακοίνωση συστηματικά και σε χώρους εκτός του κλάδου αυτού. Αυτό δεν προδικάζει ωστόσο τη χρήση της προσέγγισης που περιγράφεται στην παρούσα ανακοίνωση από την πλευρά της Επιτροπής επί μεμονωμένων περιπτώσεων, εκτός του χώρου της μεταποιητικής βιομηχανίας, και αυτό στο βαθμό που οι αρχές της παρούσας ανακοίνωσης εφαρμόζονται σ' αυτούς τους εξαιρούμενους τομείς και αν η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί αν υφίσταται κρατική ενίσχυση.

II. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

4. Επιπλέον το άρθρο 222 ορίζει ότι «η συνθήκη δεν προδικάζει με κανένα τρόπο το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη». Με άλλα λόγια, η συνθήκη είναι ουδέτερη όσον αφορά την επιλογή που μπορεί να κάνει ένα κράτος

μέλος μεταξύ της ιδιωτικής και της δημόσιας ιδιοκτησίας και δεν προδικάζει το δικαίωμα ενός κράτους μέλους να εφαρμόσει ένα σύστημα μεικτής οικονομίας. Εξάλλου, το δικαίωμα αυτό δεν σημαίνει ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις εξαιρούνται από τους κανόνες ανταγωνισμού διότι η καθιέρωση ενός συστήματος που να εξασφαλίζει την επικράτηση ανόθευτου ανταγωνισμού στο εσωτερικό της κοινής αγοράς αποτελεί ένα από τα θεμέλια της συνθήκης [άρθρο 3 στοιχείο στ)]. Η συνθήκη προβλέπει επίσης γενικούς κανόνες για την εξασφάλιση του συστήματος αυτού (άρθρα 85-94). Εξάλλου, η συνθήκη ορίζει ότι οι γενικοί αυτοί κανόνες ανταγωνισμού πρέπει να εφαρμόζονται και στις δημόσιες επιχειρήσεις (άρθρο 90 παράγραφος 1). Στην παράγραφο 2 του άρθρου 90 προβλέπεται μια παρέκκλιση από το γενικό κανόνα της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου: οι κανόνες ανταγωνισμού εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων εκείνων που έχουν αναλάβει την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ή που έχουν το χαρακτήρα φορολογικού μονοπωλίου, εφόσον η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν παρεμποδίζει *de jure* ή *de facto* την ειδική τους αποστολή. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται κατά τρόπο που να αντίκειται στα συμφέροντα της Κοινότητας. Στα πλαίσια των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις (άρθρα 92-94) αυτό σημαίνει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται στις δημόσιες επιχειρήσεις πρέπει, όπως και κάθε κρατική ενίσχυση που χορηγείται στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, να κοινοποιούνται εκ των προτέρων στην Επιτροπή (άρθρο 93 παράγραφος 3), προκειμένου να διαπιστωθεί αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1, δηλαδή αν πρόκειται για ενισχύσεις που επηρεάζουν τις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών. Αν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1, η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίσει αν είναι δυνατόν να ισχύσει μια από τις γενικές παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 και στο άρθρο 90 παράγραφος 2, ούτως ώστε οι ενισχύσεις αυτές να συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην γίνονται διακρίσεις είτε σε βάρος των ιδιωτικών, είτε σε βάρος των δημοσίων επιχειρήσεων κατά την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

5. Προκειμένου να τηρηθεί αυτή η αρχή της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης, η Επιτροπή εξέδωσε το 1980 μια οδηγία σχετικά με τη διαφάνεια των χρηματοπιστωτικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων⁽¹⁾. Ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή εξέδωσε την οδηγία αυτή ήταν ότι ο πολύπλοκος χαρακτήρας των χρηματοπιστωτικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων παρεμπόδιζε την εκτέλεση του καθήκοντός της που έγκειται στο να εξασφαλίζει ότι δεν χορηγούνται ενισχύσεις που είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Επιπλέον, έκρινε ότι για την αποτελεσματική και δίκαιη εφαρμογή στις δημόσιες επιχειρήσεις των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις ήταν αναγκαίο να καταστούν αυτές οι χρηματοπιστωτικές σχέσεις διαφανείς.

(¹) Οδηγία 80/723/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 195 της 29. 7. 1980, σ. 35), όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 85/413/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 229 της 28. 8. 1985, σ. 20) που περιέλαβε τους τομείς που είχαν προηγουμένως εξαιρεθεί.

6. Με την οδηγία αυτή τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν να εξασφαλίζουν τη διαφάνεια των χρηματοπιστωτικών ροών του δημοσίου προς τις δημόσιες επιχειρήσεις καθώς και της χρησιμοποίησης των ροών αυτών (άρθρο 1) και να διαβιβάζουν τις πληροφορίες κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής (άρθρο 5). Παρόλο που η εν λόγω διαφάνεια ισχύει για όλες τις δημόσιες χρηματοδοτήσεις, ο κατάλογος που ακολουθεί εμπίπτει ειδικότερα στο πεδίο εφαρμογής της:

- ο συμψηφισμός των ζημιών λειτουργίας,
- οι εισφορές κεφαλαίου,
- οι μη επιστρεπτέες εισφορές ή τα δάνεια με ευνοϊκούς όρους,
- η χορήγηση οικονομικών ευεργετημάτων δια παραίτησης του δικαιώματος εκ των κερδών ή δια της μη αναζήτησης οφειλομένων ποσών,
- η παραίτηση από τον κανονικό προσπορισμό απόδοσης από τους δεσμευμένους δημόσιους πόρους,
- ο συμψηφισμός των δαρών που επέβαλε το Δημόσιο.

7. Περαιτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαφάνεια των δημοσίων χρηματοδοτήσεων πρέπει να εξασφαλίζεται ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο έχουν χορηγηθεί οι δημόσιοι πόροι. Έτσι η οδηγία η σχετική με τη διαφάνεια αφορά όχι μόνο τις μεταφορές πόρων από το δημόσιο προς τις δημόσιες επιχειρήσεις αλλά επίσης τις μεταφορές πόρων που διενεργούνται έμμεσα από άλλες δημόσιες επιχειρήσεις στις οποίες το δημόσιο ασκεί δεσπίζουσα επιρροή (άρθρο 2).

8. Η οδηγία η σχετική με τη διαφάνεια επικυρώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφασή του της 6ης Ιουλίου 1982⁽²⁾.

8.1. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι δεν υπήρχε ανάγκη οδηγίας και ότι αυτό αντίκειται στον κανόνα της αναλογικότητας το Δικαστήριο υποστήριξε (σκέψη 18): «Λαμβανομένων υπόψη των ποικίλων μορφών των δημοσίων επιχειρήσεων στα διάφορα κράτη μέλη και των πλεγμάτων των δραστηριοτήτων τους, είναι αναπόφευκτο οι οικονομικές τους σχέσεις με το δημόσιο να είναι και αυτές ποικίλες, συχνά πολύπλοκες και, συνεπώς, δύσκολο να ελεγχθούν, ακόμη και με τη βοήθεια δημοσιευμένων πηγών πληροφοριών, στις οποίες αναφέρθηκαν οι προσφεύγουσες κυβερνήσεις. Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατόν να μην αναγνωρισθεί στην Επιτροπή η ανάγκη να προσπαθήσει να λάβει συμπληρωματικές πληροφορίες για τις σχέσεις αυτές, θέτοντας κοινά κριτήρια για όλα τα κράτη μέλη και για όλες τις αναφερθείσες επιχειρήσεις».

(²) Υποθέσεις 188-190/80, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπή, Συλλογή 1982, σ. 2545.

8.2. Σχετικά με το επιχείρημα ότι η εν λόγω οδηγία παραδιάζει την αρχή της ουδετερότητας του άρθρου 222 της συνθήκης, το Δικαστήριο υποστήριξε (σκέψη 21) ότι: «πρέπει να αναφερθεί ότι η αρχή της ισότητας, την οποία επικαλούνται οι κυβερνήσεις, όσον αφορά τις σχέσεις γενικώς, μεταξύ των δημοσίων και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, προϋποθέτει ότι οι δύο κατηγορίες τελούν υπό όμοιες συνθήκες. Οι επιχειρήσεις ιδιωτικού δικαίου όμως καθορίζουν, εντός των ορίων της σχετικής νομοθεσίας, τη βιομηχανική και εμπορική στρατηγική τους, ιδίως βάσει των απαιτήσεων της αποδοτικότητας. Οι αποφάσεις των δημοσίων επιχειρήσεων, αντιθέτως, είναι δυνατόν κατά την επιδίωξη σκοπών γενικού συμφέροντος να υφίστανται την επίδραση ποικίλων παραγόντων, εκ μέρους του δημοσίου που δύναται να επηρεάζει τις αποφάσεις αυτές. Οι οικονομικές και δημοσιονομικές συνέπειες μιας τέτοιας επίδρασης οδηγούν στη δημιουργία οικονομικών σχέσεων ιδιαίτερας φύσεως μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και του δημοσίου, διαφορετικών από τις σχέσεις μεταξύ του δημοσίου και των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Καθώς η οδηγία αφορά ακριβώς αυτές τις ιδιαίτερες οικονομικές σχέσεις, ο λόγος ο οποίος στηρίζεται στην ύπαρξη διακρίσεως δεν δύναται να γίνει δεκτός».

8.3. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι ο κατάλογος των δημοσίων πόρων που αναφέρονται στην οδηγία και οι οποίοι πρέπει να είναι διαφανείς (άρθρο 3 της οδηγίας) αποτελούσε απόπειρα για τον καθορισμό της έννοιας της κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στα άρθρα 92 και 93 της συνθήκης, το Δικαστήριο υποστήριξε (σκέψη 23) ότι: «Όσον αφορά τον καθορισμό, στο άρθρο 3, των οικονομικών σχέσεων που υπόκεινται στους κανόνες της οδηγίας, αρκεί η διαπίστωση ότι δεν πρόκειται για απόπειρα της Επιτροπής να καθορίσει την έννοια της ενισχύσεως που αναφέρεται στα άρθρα 92 και 93 της συνθήκης, αλλά απλώς για ακριβέστερο καθορισμό των οικονομικών πράξεων για τις οποίες η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να ενημερώνεται ώστε να ελέγχει αν ένα κράτος μέλος χορήγησε ενισχύσεις στη δεδομένη επιχείρηση, χωρίς να τηρήσει την υποχρέωση ανακοινώσεως σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3.»

8.4. Σχετικά με το επιχείρημα ότι οι διατάξεις του άρθρου 2 της οδηγίας που αναφέρονται στις δημόσιες επιχειρήσεις για τις οποίες πρέπει να παρέχονται ορισμένες πληροφορίες, αποτέλεσαν απόπειρα καθορισμού της έννοιας των δημοσίων επιχειρήσεων όπως αυτή αναφέρεται στο άρθρο 90 της συνθήκης, το Δικαστήριο υποστήριξε (σκέψη 24) ότι: «πρέπει να τονισθεί ότι οι διατάξεις αυτές δεν αποσκοπούν στον καθορισμό της έννοιας αυτής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 90 της συνθήκης, αλλά [επιδιώκουν] να θέσουν τα αναγκαία κριτήρια για τον καθορισμό της κατηγορίας των επιχειρήσεων, των οποίων οι οικονομικές σχέσεις με το δημόσιο συνεπάγονται την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που αναφέρεται στην οδηγία». (Σκέψη 25): «Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας, ως δημόσια επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία το δημόσιο δύναται να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα δεσπόζουσα επιρροή. Κατά τη δεύτερη παράγραφο, τεκμαίρεται ότι υπάρχει αποφασιστική επιρροή, όταν το δημόσιο άμεσα ή έμμεσα έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου, διαθέτει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου ή δύναται να ορίζει άνω του ημίσεος του αριθμού των μελών των οργάνων διοικήσεως, διευθύνσεως ή

εποπτείας της δεδομένης επιχειρήσεως». (Σκέψη 26): «Όπως ανεφέρθη ανωτέρω, ο λόγος για τον οποίο ετέθησαν στη συνθήκη οι διατάξεις του άρθρου 90 είναι ακριβώς η επιρροή που δύναται να ασκήσει το Δημόσιο στις αποφάσεις των δημοσίων επιχειρήσεων που αφορούν εμπορική δραστηριότητα. Η επιρροή αυτή είναι δυνατόν να ασκηθεί είτε μέσω οικονομικής συμμετοχής, είτε μέσω κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της επιχειρήσεως. Επιλέγοντας τα ίδια αυτά κριτήρια για τον καθορισμό των οικονομικών σχέσεων, για τις οποίες πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει πληροφορίες, προκειμένου να εκπληρώσει το καθήκον εποπτείας που της επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 90 παράγραφος 3, η Επιτροπή παρέμεινε εντός των ορίων της διακριτικής εξουσίας που της παρέχει η διάταξη αυτή».

9. Οι αρχές που διετύπωσε το Δικαστήριο σε σχέση με την πάγια νομολογία και αξίζει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι:

— είναι απαραίτητο να είναι διαφανείς και να παρέχονται κατόπιν αιτήσεως οι πληροφορίες που καλύπτονται από την οδηγία και αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας·

— η οδηγία δεν παραδιάζει την αρχή της ουδετερότητας όσον αφορά τη μεταχείριση των δημοσίων και των ιδιωτικών επιχειρήσεων·

— προκειμένου να παρακολουθεί την τήρηση των άρθρων 92 και 93, η Επιτροπή έχει έννομο συμφέρον να τηρείται ενήμερη για *όλες τις μορφές μετααδιδάσεων δημοσίων πόρων* προς τις δημόσιες επιχειρήσεις· και

— προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρηση των άρθρων 92 και 93, η Επιτροπή έχει έννομο συμφέρον να τηρείται ενήμερη για τις ροές δημοσίων πόρων προς τις δημόσιες επιχειρήσεις είτε οι δημόσιοι αυτοί πόροι προέρχονται *άμεσα* από τις δημόσιες αρχές είτε *έμμεσα* από άλλες δημόσιες επιχειρήσεις.

III. ΑΡΧΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

10. Έχοντας ορίσει για ποιες επιχειρήσεις και για ποιους πόρους η Επιτροπή έχει έννομο συμφέρον, για την εκπλήρωση των σκοπών των άρθρων 90 και 92, είναι αναγκαίο να εξετασθούν οι αρχές που πρέπει να χρησιμοποιούνται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενίσχυσης. Μόνο όταν πρόκειται για ενίσχυση τίθεται θέμα προηγούμενης κοινοποίησης. Όταν πρόκειται για ενίσχυση πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον μπορεί να εφαρμοσθεί μια από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92⁽³⁾. Αυτή η ανάλυση που γίνεται για να διαπιστωθεί αφενός αν πρόκειται για ενίσχυση και αφετέρου αν συμβιβάζεται με μια από τις παρεκκλίσεις της συνθήκης, πρέπει να θεωρηθεί ως μια διαδικασία σε δύο φάσεις στόχος της οποίας είναι η πλήρης διαφάνεια.

(³) Βλέπε σημεία 32-22 κατωτέρω.

11. Όταν χορηγούνται κεφάλαια στις δημόσιες όπως και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, βάσει διαφανών συστημάτων ενισχύσεων που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, είναι τότε σαφές ότι πρόκειται για ενίσχυση και οι συνθήκες έγκρισής της από την Επιτροπή είναι γνωστές. Ωστόσο, η κατάσταση δεν είναι τόσο ξεκάθαρη όσον αφορά τις άλλες μορφές δημόσιων πόρων που αναφέρονται στην οδηγία τη σχετική με τη διαφάνεια. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι δυνατό να έχουν ορισμένα πλεονεκτήματα, λόγω της φύσης των σχέσεών τους με το δημόσιο, όσον αφορά τη χορήγηση πόρων από αυτό, υπό περιστάσεις που το δημόσιο υπερβαίνει τον απλό ρόλο του ιδιοκτήτη. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση της βασικής αρχής της ουδετερότητας η ενίσχυση πρέπει να υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των όρων υπό τους οποίους το κράτος χορηγεί πόρους στις δημόσιες επιχειρήσεις και των όρων που ένας ιδιώτης επενδυτής θα θεωρούσε αποδεκτούς για τη χορήγηση πόρων σε μια ιδιωτική επιχείρηση όταν ο επενδυτής αυτός ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες οικονομίας της αγοράς (που στη συνέχεια καλείται «αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου»). Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τη «Βιομηχανική πολιτική σε ένα ανοιχτό και ανταγωνιστικό περιβάλλον» [COM(90) 556] «ο ανταγωνισμός γίνεται όλο πιο σφαιρικός και πιο έντονος τόσο στην παγκόσμια όσο και στην κοινοτική αγορά». Αυτή η τάση έχει αρκετές επιπτώσεις για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, π.χ. όσον αφορά την έρευνα και ανάπτυξη, τις στρατηγικές επενδύσεων και τη χρηματοδότησή τους. Οι δημόσιες και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις σε παρεμφερείς τομείς και υπό παρεμφερείς οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τη χρηματοδότησή τους. Πάντως, αν σε μια δημόσια επιχείρηση χορηγούνται δημόσιοι πόροι με ευνοϊκότερους όρους (δηλαδή, από οικονομική άποψη φτηνότερα) από αυτούς που ένας ιδιώτης ιδιοκτήτης μπορεί να εξασφαλίσει για μια παρόμοια ιδιωτική επιχείρηση, τότε η δημόσια επιχείρηση αποκτά ένα πλεονέκτημα που οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν μπορούν να εξασφαλίσουν από τους ιδιοκτήτες τους. Επομένως παραβιάζεται η αρχή της ουδετερότητας όσον αφορά τη μεταχείριση ιδιωτικών και δημόσιων επιχειρήσεων εκτός αν αυτή η χορήγηση δημόσιων πόρων με ευνοϊκότερους όρους θεωρηθεί ως ενίσχυση και εξετασθεί βάσει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στη συνθήκη.

12. Η αρχή, που συνίσταται στο να αναφέρεται κανείς στον επενδυτή που ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες μιας οικονομίας αγοράς και η οποία χρησιμοποιείται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενίσχυσης και για να εκτιμηθεί, κατά περίπτωση, ποσοτικά η ενίσχυση αυτή, υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο και την Επιτροπή και εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο αυτό. Επιπλέον, η Επιτροπή ενέκρινε και εφάρμοσε αυτή τη βασική αρχή σε πολυάριθμες μεμονωμένες περιπτώσεις. Η αρχή αυτή έγινε επίσης δεκτή από το Δικαστήριο το οποίο την εφάρμοσε σε όλες τις υποθέσεις που εξετάσε προκειμένου να διαπιστωθεί ενδεχομένως η ύπαρξη ενίσχυσης.

13. Το 1981 το Συμβούλιο υιοθέτησε αυτή την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου σε δύο περιπτώσεις. Ενέκρινε ομόφωνα την απόφαση της Επιτροπής να καθορίσει κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις στη σιδη-

ρουργία⁽⁴⁾ και ενέκρινε επίσης με ειδική πλειοψηφία τον κώδικα ενισχύσεων στον τομέα των ναυπηγείων⁽⁵⁾. Και στις δύο περιπτώσεις το Συμβούλιο δήλωσε ότι η έννοια της ενίσχυσης περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία ενίσχυσης που περιέρχονται στα μέτρα χρηματοδότησης που έχουν λάβει τα κράτη μέλη σχετικά με τις επιχειρήσεις στους τομείς χάλυβα/ναυπηγείων τις οποίες *ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα* και τα οποία δεν αφορούν την εισφορά μετοχικού κεφαλαίου *σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική των εταιρειών σε μια οικονομία αγοράς*. Έτσι, το Συμβούλιο, όχι μόνο ενέκρινε και υιοθέτησε την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου αλλά επίσης ακολούθησε τις ίδιες γραμμές στην προαναφερόμενη οδηγία σχετικά με τη διαφάνεια στο πεδίο εφαρμογής της οποίας υπάγονται όχι μόνο οι άμεσες, αλλά και οι έμμεσες χορηγήσεις πόρων.

14. Το Συμβούλιο επανέλαβε αυτή τη γενική αρχή πρόσφατα το 1989 όσον αφορά τη σιδηρουργία⁽⁶⁾ και το 1990 όσον αφορά τα ναυπηγεία⁽⁷⁾. Πράγματι, στον κώδικα ενισχύσεων στη σιδηρουργία του 1989, το Συμβούλιο συμφώνησε ότι πρέπει να κοινοποιούνται εκ των προτέρων όλες οι περιπτώσεις που αφορούν μεταβίβαση κεφαλαίων, καθώς και παρόμοια μέτρα για να είναι σε θέση η Επιτροπή να αποφανθεί αν πρόκειται για ενισχύσεις, δηλαδή περιπτώσεις «που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως καθαρή εισφορά επιχειρηματικού κεφαλαίου *σύμφωνα με τη συνήθη επενδυτική πρακτική των εταιρειών σε μία οικονομία αγοράς*» (άρθρο 1 παράγραφος 2). Το Συμβούλιο επίσης επιβεβαίωσε και ενέκρινε ομόφωνα αυτή τη βασική αρχή στην απόφαση 89/218/ΕΚΑΧ της Επιτροπής αναφορικά με τη νέα ενίσχυση προς τη Finsider/Ilva⁽⁸⁾.

15. Ζητήθηκε από το Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει σχετικά με την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου που περιέχεται στις οδηγίες σχετικά με τα ναυπηγεία. Όσον αφορά τις οδηγίες αυτές το Κοινοβούλιο συμφώνησε με τα σχέδια της Επιτροπής στα οποία περιλαμβάνονταν η αρχή αυτή⁽⁹⁾.

16. Η Επιτροπή υιοθέτησε την ίδια αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου όταν προσδιόρισε τη γενική της θέση σχετικά με τις συμμετοχές του δημοσίου στα κεφάλαια των επιχειρήσεων, θέση που εξακολουθεί να ισχύει⁽¹⁰⁾. Αναφέρει ότι «όταν φαίνεται ότι η συμπεριφορά του δημοσίου κατά τη συνεισφορά κεφαλαίου δεν είναι αυτή που αρμόζει σε έναν επενδύοντα επιχειρηματικό κεφάλαιο υπό

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 81/2320/ΕΚΑΧ της 7ης Αυγούστου 1981 (ΕΕ αριθ. L 228 της 13. 8. 1981, σ. 14). (Βλέπε ιδίως, σκέψη II και άρθρο 1).

⁽⁵⁾ Οδηγία 81/363/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 1981 (ΕΕ αριθ. L 137 της 23. 5. 1981, σ. 39). (Βλέπε, ιδίως, τελευταία αιτιολογική σκέψη και άρθρο 1 παράγραφος 2).

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 322/89/ΕΚΑΧ της Επιτροπής της 1ης Φεβρουαρίου 1989 (ΕΕ αριθ. L 38 της 10. 2. 1989, σ. 8).

⁽⁷⁾ Οδηγία 90/684/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21. 12. 1990 (ΕΕ αριθ. L 380 της 31. 12. 1990, σ. 27).

⁽⁸⁾ ΕΕ αριθ. L 86 της 31. 3. 1989, σ. 76.

⁽⁹⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, ΕΕ αριθ. C 28 της 9. 2. 1981, σ. 23 και ΕΕ αριθ. C 7 της 12. 1. 1987, σ. 320.

⁽¹⁰⁾ Συμμετοχές του Δημοσίου στα κεφάλαια επιχειρήσεων — Δελτίο ΕΚ-9/1984.

κανονικές συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, επιβάλλεται η εκτίμηση βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ» (παράγραφος 1). Θεωρείται ιδιαίτερα ότι πρόκειται για κρατική ενίσχυση «όταν η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και κυρίως η διάρθρωση και το μέγεθος του χρέους της είναι τέτοια, που να μην φαίνεται δικαιολογημένο να αναμένεται η κανονική απόδοση (σε μερίσματα ή σε αξία) των επενδεδυμένων κεφαλαίων σε εύλογη προθεσμία».

17. Η Επιτροπή εφάρμοσε την αρχή αυτή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου σε πολλές μεμονωμένες περιπτώσεις για να διαπιστώσει αν έχει χορηγηθεί ενίσχυση. Η Επιτροπή εξέτασε σε κάθε περίπτωση τις οικονομικές συνθήκες της επιχείρησης στην οποία χορηγήθηκαν δημόσιοι πόροι προκειμένου να ελέγξει αν ένας οικονομικός επενδυτής θα είχε, υπό παρόμοιες συνθήκες, χορηγήσει τα ποσά. Στην περίπτωση Leeuwarden η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι εισφορές κεφαλαίου συνιστούσαν ενίσχυση δεδομένου ότι «το πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό στον τομέα ... συνιστούσε μειονέκτημα που δεν επέτρεπε να πιθανολογηθεί το γεγονός ότι η επιχείρηση μπορεί να βρει τα απαραίτητα ποσά για την επιδίωξη της στις ιδιωτικές αγορές κεφαλαίων... Η κατάσταση της αγοράς... δεν επιτρέπει, λογικά, την ελπίδα ότι μια επιχείρηση που δρiscεται στην ανάγκη να προβεί επειγόντως σε σημαντική αναδιάρθρωση, θα μπορεί να επιτύχει επαρκή ροή κεφαλαίων (cash flow) για να χρηματοδοτήσει τις επενδύσεις αντικατάστασης που είναι απαραίτητες...»⁽¹¹⁾. Η πολιτική αυτή εφαρμόστηκε σταθερά για αρκετά χρόνια. Πιο πρόσφατα, στην υπόθεση CDF/ORKEM⁽¹²⁾ η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι δημόσιες αρχές «προβαίνουν σε εισφορές κεφαλαίων προς μια εταιρεία υπό όρους ασυνήθεις για μια οικονομία αγοράς». Πράγματι, η εν λόγω επιχείρηση «είχε ελάχιστες πιθανότητες να μπορέσει να εξεύρει επαρκή κεφάλαια από την ιδιωτική αγορά για να εξασφαλίσει την επιδίωξή της και μια ανάκαμψη με διάρκεια». Στην υπόθεση ENI — Lanerossi⁽¹³⁾ η Επιτροπή έκρινε ότι «η αντιστάθμιση των ζημιών έγινε υπό συνθήκες που δεν είναι αποδεκτές από έναν ιδιώτη επενδυτή ο οποίος ενεργεί υπό τις κανονικές οικονομικές συνθήκες που ισχύουν στην αγορά, δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση η χρηματοοικονομική κατάσταση των εν λόγω εταιρειών, ιδίως εν όψει της διάρκειας και του μεγέθους των ζημιών τους, ήταν τέτοια ώστε δεν ήταν δυνατό να αναμένεται η ομαλή απόδοση του κεφαλαίου που είχε επενδυθεί μέσω μερισμάτων ή κερδών»⁽¹⁴⁾. Υπήρξαν επίσης αρκετές μεμονωμένες περιπτώσεις στις

οποίες η Επιτροπή δήλωσε σαφώς ότι οι εισφορές κεφαλαίου δεν αποτελούσαν ενίσχυση δεδομένου ότι θα μπορούσε υπό ομαλές συνθήκες να αναμένεται εύλογη απόδοση υπό μορφή μερισμάτων ή κερδών⁽¹⁵⁾.

18. Η Επιτροπή εφάρμοσε επίσης την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου σε πολλές μεμονωμένες περιπτώσεις στα πλαίσια των οδηγιών για τη ναυπηγική βιομηχανία και των κωδίκων για τις ενισχύσεις στη σιδηρουργία. Όσον αφορά τις ναυπηγικές εργασίες, π.χ. στην υπόθεση Bremer Vulkan⁽¹⁶⁾, η Επιτροπή θεώρησε ότι μια προσωρινή πίστωση και η αγορά νέων μετοχών αποτελούσε ενίσχυση επειδή «απορρίπτει το επιχείρημα της γερμανικής κυβέρνησης ότι... απλώς ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής που βρίσκεται σε θέση να προβλέπει τις μέλλουσες εξελίξεις στις αγορές καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο». Στον τομέα της σιδηρουργίας, π.χ., η Επιτροπή έλαβε αρκετές αποφάσεις σε πολυάριθμες μεμονωμένες περιπτώσεις όπου οι εισφορές κεφαλαίων θεωρήθηκαν ως ενισχύσεις⁽¹⁷⁾.

19. Είναι αξιοσημείωτο ότι σε πολλές από τις περιγραφόμενες ανωτέρω περιπτώσεις, η εισφορά κεφαλαίου προς τις δημόσιες επιχειρήσεις δεν προήλθε άμεσα αλλά έμμεσα από κρατικές εταιρείες χαρτοφυλακίου ή από άλλες δημόσιες επιχειρήσεις.

20. Το Δικαστήριο χρειάστηκε να εξετάσει ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή έλαβε αποφάσεις βασισμένη στην αρχή επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου που θέσπισε στις κατευθυντήριες γραμμές του 1984. Σε όλες τις περιπτώσεις, το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτή είναι η αρχή που πρέπει να εφαρμόζεται για να διαπιστωθεί αν μια παρέμβαση αποτελεί ενίσχυση. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο εξέτασε κατά πόσο η απόφαση της Επιτροπής μπορούσε να εφαρμοσθεί επαρκώς στις ειδικές συνθήκες της εν λόγω περίπτωσης. Στην υπόθεση Boch, π.χ., το Δικαστήριο θεώρησε (σκέψη 13) ότι: «προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα τέτοιο μέτρο έχει το χαρακτήρα κρατικής ενισχύσεως, ενδείκνυται να εφαρμοστεί το κριτήριο που αναφέρεται στην απόφαση της Επιτροπής και που, εξάλλου, δεν αμφισβητεί η δελγική κυβέρνηση, το οποίο στηρίζεται στις δυνατότητες της επιχείρησης να εξεύρει τα εν λόγω ποσά στις ιδιωτικές αγορές κεφαλαίων. Στην περίπτωση επιχείρησης της οποίας το σύνολο σχεδόν του εταιρικού κεφαλαίου κατέχει το Δημόσιο, πρέπει ιδίως να κριθεί αν υπό παρόμοιες περιστάσεις, ένας ιδιώτης μέτοχος στηριζόμενος στις προβλέψιμες δυνατότητες αποδοτικότητας, ανεξάρτητα κοινωνικής,

⁽¹¹⁾ ΕΕ αριθ. L 277 της 29. 9. 1982, σ. 15.

⁽¹²⁾ ΕΕ αριθ. C 198 της 7. 8. 1990, σ. 2.

⁽¹³⁾ ΕΕ αριθ. L 16 της 20. 1. 1989, σ. 52.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε επιπλέον Meura (ΕΕ αριθ. L 276 της 19. 10. 1984, σ. 34) — Leeuwarden (ΕΕ αριθ. L 277 της 29. 9. 1982, σ. 15) — Intermills (ΕΕ αριθ. L 280 της 2. 10. 1982, σ. 30) — Boch/Noviboch (ΕΕ αριθ. L 59 της 27. 2. 1985, σ. 21) — Boussac (ΕΕ αριθ. L 352 της 15. 12. 1987, σ. 42) — Alfa-Fiat (ΕΕ αριθ. L 394 της 31. 5. 1989, σ. 9) — Pinaut Isoroy (ΕΕ αριθ. L 119 της 7. 5. 1988, σ. 38) — Fabelta (ΕΕ αριθ. L 62 της 3. 3. 1984, σ. 18) — Ideal Spun (ΕΕ αριθ. L 283 της 27. 10. 1984, σ. 42) — Renault (ΕΕ αριθ. L 220 της 11. 8. 1988, σ. 30) — Veneziana Vetro (ΕΕ αριθ. L 166 της 16. 6. 1989, σ. 60) — Quimigal (ΕΕ αριθ. C 188 της 28. 7. 1990, σ. 3) και IOR/Finalp (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη) όπου μπορεί να βρει κανείς την ίδια αιτιολογία.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε, ιδίως, CDF/ORKEM (ανωτέρω), Quimigal (ανωτέρω), Intermills II (Δελτίο ΕΚ 4-1990 σημείο 1.1.34) και Ernasteen (18η Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, σημεία 212 και 213).

⁽¹⁶⁾ Δεν δημοσιεύθηκε ακόμη.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ αριθ. L 227 της 19. 8. 1983, σ. 1. Βλέπε επίσης ειδικότερα τις αποφάσεις σχετικά με τις υποθέσεις Arbed, Sidmar, ALZ (Βέλγιο), Hoogovens, Irish Steel, Sacilor/Usinor και British Steel στις οποίες μπορεί κανείς να βρει παρόμοια αιτιολόγηση. Σε όλες αυτές τις υποθέσεις της βιομηχανίας χάλυβα, οι εκάστοτε ενισχύσεις κρίθηκαν συμμόρφωτες. Το Συμβούλιο υιοθέτησε πιο πρόσφατα ομόφωνα τη βασική αυτή αρχή στην υπόθεση Finsider/ILVA — βλέπε παρακάτω στο σημείο 26.

περιφερειακής ή κλαδικής πολιτικής, θα είχε προβεί σε παρόμοια εισφορά κεφαλαίου»⁽¹⁸⁾. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε πρόσφατα την αρχή αυτή στην υπόθεση Boussac⁽¹⁹⁾ όπου δηλώνεται (σκέψεις 39-40) ότι: «προκειμένου να διαπιστωθεί αν τα μέτρα αυτά αποτελούν ενίσχυση είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί το κριτήριο που αναφέρεται στην απόφαση της Επιτροπής το οποίο δεν αμφισβητείται από τη γαλλική κυβέρνηση, και το οποίο βασίζεται στις δυνατότητες που έχει μια επιχείρηση να εξεύρει τα εν λόγω κεφάλαια στην κεφαλαιαγορά» και πιο κάτω: «η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης ήταν τέτοια που ήταν αδύνατο να αναμένεται αποδοκτική απόδοση των επενδύσεων μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και επιπλέον δεν θα μπορούσε η εταιρεία Boussac να συγκεντρώσει τα απαραίτητα κεφάλαια στην κεφαλαιαγορά» (ανεπίσημη μετάφραση)⁽²⁰⁾. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε πρόσφατα για μια ακόμη φορά την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου κάνοντας διάκριση μεταξύ ενός ιδιώτη επενδυτή με μεσοπρόθεσμες προοπτικές, έστω και αν αυτές έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, και μιας ιδιωτικής εταιρείας holding με πιο μακροπρόθεσμη προοπτική υποθέσεις Alta/Fiat και Lanerossi⁽²¹⁾. «Πρέπει να διευκρινισθεί ότι, αν η συμπεριφορά του ιδιώτη επενδυτή, με την οποία πρέπει να συγκρίνεται η επέμβαση του δημόσιου επενδυτή... δεν είναι κατ' ανάγκη η συμπεριφορά του συνηθισμένου επενδυτή που τοποθετεί τα κεφάλαια του προκειμένου να του αποδώσουν προσόδους μέσα σε μεγάλη, κατά το μάλλον ή ήττον, χρονική περίοδο, πρέπει, τουλάχιστον να είναι η συμπεριφορά μιας ιδιωτικής εταιρείας holding ή ενός ιδιωτικού ομίλου επιχειρήσεων που στοχεύει σε μια διαρθρωτική πολιτική, σφαιρική ή κλαδική, και που βασίζεται σε πιο μακροπρόθεσμες προοπτικές όσον αφορά την αποδοτικότητα. Βασίζομενη στα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, η Επιτροπή ήταν σε θέση να θεωρήσει, δικαιολογημένα, ότι ένας ιδιώτης επενδυτής έστω και αν λαμβάνει αποφάσεις στο επίπεδο ολόκληρου του ομίλου σ' ένα ευρύτερο οικονομικό πεδίο δεν θα μπορούσε, υπό κανονικές συνθήκες μιας οικονομίας της αγοράς, να υπολογίζει, έστω και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, σε αποδοκτική αποδοτικότητα των επενδεδυμένων κεφαλαίων...» (ανεπίσημη μετάφραση). «Ένας ιδιώτης επενδυτής είναι δυνατό να εισφέρει νέο κεφάλαιο προκειμένου να εξασφαλίσει την επιδίωξη μιας επιχείρησης που αντιμετωπίζει πρόσκαιρες δυσκολίες αλλά η οποία θα μπορούσε μετά από αναδιάρθρωση να καταστεί και πάλι κερδοφόρα. Κατά τον ίδιο τρόπο, μια μητρική εταιρεία θα μπορούσε να αναλάβει για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα να καλύψει τις ζημιές μιας θυγατρικής της εταιρείας προκειμένου η τελευταία αυτή να μπορέσει να διακόψει τη λειτουργία της υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες. Αποφάσεις αυτού του είδους μπορούν να βασίζονται όχι μόνο στη δυνατότητα άμεσου κέρδους, αλλά και σε άλλους λόγους όπως η διατήρηση του καλού ονόματος όλου του ομίλου ή ο επαναπροσανατολισμός των δραστηριοτήτων του. Πάντως, όταν ένας δημόσιος επενδυτής προβαίνει σε εισφορές κεφαλαίου χωρίς να υπάρχει καμιά προοπτική αποδοτικότητας,

έστω και μακροπρόθεσμα, οι εισφορές αυτές πρέπει να εκλαμβάνονται ως ενισχύσεις...» (ανεπίσημη μετάφραση).

21. Το γεγονός ότι σε πολλές υποθέσεις για τις οποίες το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση οι εισφορές κεφαλαίου προέρχονταν έμμεσα από εταιρείες χαρτοφυλακίου του Δημοσίου ή από άλλες δημόσιες επιχειρήσεις και όχι απευθείας από το κράτος, δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα ενίσχυσης των εν λόγω ποσών. Το Δικαστήριο εξέτασε πάντοτε τα οικονομικά περιστατικά σε κάθε υπόθεση προκειμένου να διαπιστώσει αν είχαν χορηγηθεί δημόσιοι πόροι. Στην υπόθεση Steinicke και Weinlig⁽²²⁾ το Δικαστήριο ανέφερε ότι: «... το άρθρο 92 της συνθήκης καλύπτει το σύνολο των ιδιωτικών και δημόσιων επιχειρήσεων και το σύνολο των προϊόντων τους με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 90» και ότι: «κατά την εφαρμογή του άρθρου 92 πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις που έχει η ενίσχυση στις επιχειρήσεις ή στους παραγωγούς που ευνοούνται και όχι το καθεστώς των οργανισμών που χορηγούν ή διαχειρίζονται την ενίσχυση». Πιο πρόσφατα, στην υπόθεση Credit Agricole⁽²³⁾, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τα συμπεράσματα αυτά και πρόσθεσε ότι «... για να θεωρηθεί ως κρατική μια ενίσχυση δεν πρέπει κατ' ανάγκη να χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους... χωρίς να συντρέχει λόγος διακρίσεως μεταξύ ενισχύσεως που χορηγείται απευθείας από το κράτος ή από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς που το κράτος ιδρύει ή ορίζει ως υπεύθυνους για τη διαχείριση της ενίσχυσης».

IV. ΑΥΞΟΥΣΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

22. Μέχρι τώρα, οι περισσότερες αλλά όχι όλες οι επιπτώσεις που εξετάστηκαν από το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Δικαστήριο όπου χρησιμοποιήθηκε η αρχή του εμπορικού επενδυτή αφορούσαν εισφορές κεφαλαίων σε επιχειρήσεις που ενεφάνιζαν ζημιές ή που βρίσκονταν σε κατάσταση πτώχευσης. Ένας από τους στόχους της παρούσας ανακοίνωσης είναι η αύξηση της διαφάνειας με την πιο συστηματική εφαρμογή των κανόνων πειθαρχίας που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις:

— επί των δημοσίων επιχειρήσεων υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και όχι μόνο επί όσων εμφανίζουν ζημιές όπως συμβαίνει τώρα·

— επί όλων των μορφών δημόσιων πόρων που αναφέρονται στην οδηγία τη σχετική με τη διαφάνεια (άρθρο 3 της οδηγίας — βλέπε σημεία 6 και 8.3 ανωτέρω) και ιδιαίτερα επί των δανείων, των εγγυήσεων και επί των ποσοστών αποδόσεων και όχι μόνο επί των εισφορών κεφαλαίου όπως συμβαίνει τώρα.

23. Η αύξουσα αυτή διαφάνεια της πολιτικής θα επιτευχθεί αν εφαρμοστεί σαφώς η αρχή του εμπορικού επενδυτή σε όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις υπό όλες τις περιστάσεις και σε όλες τις μορφές που καλύπτονται από την

⁽¹⁸⁾ Υπόθεση 40/85 Βέλγιο κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 2321).

⁽¹⁹⁾ Υπόθεση C-301/87 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμη).

⁽²⁰⁾ Βλέπε επίσης υπόθεση Intermills 323/82, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Leeuwarden 296/318/82, υπόθεση Meura 234/84 όπου χρησιμοποιείται η ίδια αιτιολόγηση.

⁽²¹⁾ Υποθέσεις C-305/89 και C-303/89 αντίστοιχα (δεν έχουν δημοσιευθεί ακόμη).

⁽²²⁾ Υπόθεση 78/76, Συλλογή 1977, σ. 595.

⁽²³⁾ Υπόθεση 290/83, Συλλογή 1985, σ. 439.

οδηγία τη σχετική με τη διαφάνεια. Η αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου χρησιμοποιείται γιατί:

- αποτελεί το ενδεδειγμένο μέσο τόσο για τον απολογισμό του οικονομικού πλεονεκτήματος που μπορεί να έχει μια δημόσια επιχείρηση σε σύγκριση με μια παρόμοια ιδιωτική επιχείρηση όσο και για την εξασφάλιση της ουδέτερης μεταχείρισης ιδιωτικών και δημόσιων επιχειρήσεων·
- η χρήση της αποδείχθηκε πρακτική για την Επιτροπή σε πολλές περιπτώσεις·
- επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως το ενδεδειγμένο μέσο και
- εγκρίθηκε από το Συμβούλιο για τους κλάδους της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και της ναυπηγικής βιομηχανίας.

Αν δεν επιτευχθεί αυτό, υπάρχει, πράγματι, κίνδυνος όχι μόνο να μην υπάρχει διαφάνεια στους τομείς που τώρα αποκλείονται, αλλά επίσης να υπάρξει διακριτική μεταχείριση σε βάρος των ιδιωτικών επιχειρήσεων που δεν έχουν τις ίδιες σχέσεις με τις δημόσιες αρχές ούτε την ίδια πρόσβαση στους κρατικούς πόρους όπως οι δημόσιες επιχειρήσεις. Οι παρούσες προτάσεις αποτελούν περισσότερο λογική εξέλιξη της ακολουθούμενης πολιτικής παρά νέα ριζική αφετηρία. Το Δικαστήριο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο χρησιμοποίησαν ήδη την αρχή αυτή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου σε ορισμένες υποθέσεις που αφορούσαν τις άλλες μορφές δημόσιων πόρων εκτός από τις εισφορές κεφαλαίου που αποτελούν επίσης αντικείμενο της ανακοίνωσης, δηλαδή τις εγγυήσεις, τα δάνεια και τις αποδόσεις του επενδυμένου κεφαλαίου (24).

24. *Εγγυήσεις*: Στην υπόθεση IOR/Finapl (βλέπε ανωτέρω), η Επιτροπή έκρινε ότι όταν μια κρατική εταιρεία χαρτοφυλακίου καθίσταται ο μοναδικός ιδιοκτήτης μιας προβληματικής επιχείρησης (πράγμα που συνεπάγεται κατά την ιταλική εμπορική νομοθεσία απεριόριστη ευθύνη) αυτό ισοδυναμεί με ανάληψη επιπλέον κινδύνου λόγω της παροχής απεριόριστης *εγγύησης*. Η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας την πάγια της αρχή θεώρησε ότι ένας επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου που ενεργεί βάσει των νόμων της αγοράς θα ήταν, υπό κανονικές συνθήκες, πρόθυμος να αναλάβει απεριόριστη ευθύνη γι'αυτήν· θα προσπαθούσε πρώτα να δεδαιωθεί ότι αυτός ο επιπλέον κίνδυνος θα αντισταθμιζόταν με επιπλέον κέρδη.

(24) Οφείλει να σημειωθεί ότι αυτός δεν είναι ένας αποκλειστικός κατάλογος των ποικίλων μορφών χρηματοδότησης που ενδέχεται να περιλαμβάνουν ενισχύσεις. Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα κατά της παροχής οποιωνδήποτε άλλων πλεονεκτημάτων υπέρ των δημόσιων υπηρεσιών με κάποια συγκεκριμένη ή αφανή μορφή που ενδέχεται να συνιστά ενίσχυση.

25. *Δάνεια*: Στην υπόθεση Boch (βλέπε ανωτέρω) το Δικαστήριο ανέφερε (σκέψεις 12 και 13) ότι: «σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1, οι διατάξεις της συνθήκης αναφέρονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη ή από κρατικούς πόρους υπό οποιαδήποτε μορφή. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί καταρχήν να γίνει διάκριση μεταξύ της ενίσχυσης που χορηγείται υπό μορφή *δανείων* ή και της ενίσχυσης που χορηγείται υπό μορφή συμμετοχής στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα τέτοιο μέτρο έχει το χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης ενδείκνυται να εφαρμοστεί το κριτήριο που βασίζεται στις δυνατότητες της επιχείρησης να αντλήσει τα εν λόγω ποσά από τις ιδιωτικές αγορές κεφαλαίων».

26. *Αποδόσεις κεφαλαίων*: Όταν κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 της συνθήκης ΕΚΑΧ (επιστολή προς την ιταλική κυβέρνηση της 6ης Μαΐου 1988) στην υπόθεση Finsider/Ilva, η Επιτροπή έκρινε ότι τα δάνεια που χορηγήθηκαν από τους δημόσιους πιστωτικούς οργανισμούς δεν χορηγήθηκαν στην εν λόγω επιχείρηση με όρους που θα ήταν αποδεκτοί για έναν ιδιώτη επενδυτή που ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, αλλά συνεπάγονταν μια (*σιωπηρή*) *εγγύηση* του κράτους και για το λόγο αυτό αποτελούσαν κρατική ενίσχυση. Στην ουσία, αργότερα, η εγγύηση αυτή έγινε ρητή όταν εξοφλήθηκαν τα χρέη. Η κίνηση της διαδικασίας κατέληξε σε ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου (25) η οποία έθεσε ως όρους στην εν λόγω επιχείρηση να εξασφαλίσει τη *βιωσιμότητά* της και ένα *κατώτατο όριο απόδοσης των κεφαλαίων*.

V. ΕΜΠΡΑΚΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΗ

27. Η πείρα την οποία απέκτησε η Επιτροπή κατά την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις και η υποστήριξη που της παρέχουν τα κοινοτικά όργανα όσον αφορά την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου ενισχύει την άποψη της Επιτροπής ότι πρόκειται για ένα ενδεδειγμένο μέσο για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενίσχυσης. Πάντως, οι περισσότερες περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόστηκε η αρχή αυτή ήταν ιδιόμορφες και ίσως μια γενικότερη εφαρμογή της αρχής αυτής θα δημιουργούσε κάποιες δυσχέρειες. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνουν ορισμένες συμπληρωματικές διευκρινίσεις. Επιπλέον έχει εκφραστεί ο φόβος ότι η εφαρμογή της αρχής του εμπορικού επενδυτή θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα η εκτίμηση

(25) ΕΕ αριθ. L 86 της 31. 3. 1989 σ. 76. Βλέπε επίσης την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο της 25ης Οκτωβρίου 1988 SEC(88) 1485 τελικό και σημείο 207 της 14ης έκθεσης επί της πολιτικής ανταγωνισμού. Στην πραγματικότητα ο γενικός στόχος του κώδικα χάλυβα για όλα τα κράτη μέλη ήταν να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων με την εφαρμογή ενός κατώτατου ορίου απόδοσης και αυτοχρηματοδότησης σύμφωνα με τις αρχές της αγοράς.

της Επιτροπής να αντικαταστήσει την εκτίμηση και την κρίση του επενδυτή σχετικά με τα σχέδια επενδύσεων. Καταρχήν, το επιχείρημα αυτό αντικρούεται δεδομένου ότι αποδείχθηκε ότι η αρχή αυτή ήταν όχι μόνο κατάλληλη αλλά και ότι μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην πράξη εύκολα προκειμένου να προσδιοριστεί ποιοι πόροι αποτελούσαν ή όχι ενισχύσεις σε αρκετές μεμονωμένες περιπτώσεις. Κατά δεύτερο λόγο, η Επιτροπή δεν σκοπεύει στο μέλλον όπως και δεν σκόπευε στο παρελθόν, να υποκαταστήσει την εκτίμηση του επενδυτή. Όποια αιτήματα υποβάλλονται για τη χορήγηση έκτακτης χρηματοδότησης αξιώνουν, όπως είναι φυσιολογικό, από τις δημόσιες επιχειρήσεις, αλλά και τις δημόσιες αρχές να προβούν σε ανάλυση των κινδύνων και των αποτελεσμάτων που θα έχει ενδεχομένως το σχέδιο, ανάγκη που είναι εξίσου επιτακτική και για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, αλλά και για τους ιδιωτικούς χορηγούς χρηματοδοτικών πόρων. Από την πλευρά της, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η ανάλυση των κινδύνων απαιτεί από τις δημόσιες, όπως και από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, να ενεργούν με επιχειρηματικά κριτήρια, πράγμα που από τη φύση του προβλήματος συνεπάγεται ευρύτατο περιθώριο κρίσης από την πλευρά του επενδυτή. Η άσκηση της κρίσης του επενδυτή, στα πλαίσια αυτού του ευρύτερου περιθωρίου, δεν μπορεί να θεωρείται ότι αποτελεί ενίσχυση. Το κράτος μέλος πρέπει να αποφασίσει κατά πόσο είναι αναγκαία η διαβίβαση της σχετικής κοινοποίησης, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 3 κατά την αξιολόγηση από την πλευρά του της αιτιολογίας που παρέχεται για την χορήγηση των πόρων (σημείο 4.4.2). Εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες η Επιτροπή είναι σε θέση να καταδείξει ότι κάποια δημόσια επιχείρηση ή δημόσια αρχή δεν έχει αντικειμενικούς λόγους να προσδοκά εύλογα ότι από κάποια επένδυση θα προέλθει επαρκές ποσοστό απόδοσης το οποίο θα ήταν αποδεκτό για έναν επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου σε μία συγκρίσιμη ιδιωτική επιχείρηση, που λειτουργεί υπό ομαλές συνθήκες αγοράς, δεν στοιχειοθετείται η περίπτωση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, ακόμη και όταν η σχετική επένδυση χρηματοδοτείται ολοσχερώς ή εν μέρει από δημόσιους πόρους. Δεν είναι πρόθεση της Επιτροπής να αναλύει τα επενδυτικά σχέδια με βάση την εκ των προτέρων αξιολόγησή τους (εκτός από τις περιπτώσεις που έχει διαβιβαστεί εκ των προτέρων η σχετική κοινοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 3).

28. Δεν τίθεται θέμα η Επιτροπή να χρησιμοποιήσει τη μέχρι τώρα εμπειρία που έχει αποκομίσει για να κρίνει κατά πόσο η χορήγηση δημόσιων πόρων αποτελεί ενίσχυση, βασισμένη μόνο στο επιχείρημα ότι το πραγματικό ποσοστό απόδοσης δεν είναι επαρκές. Είναι δυνατό να θεωρηθούν ως ενισχύσεις μόνο τα σχέδια για τα οποία δεν υπήρχαν αντικειμενικοί ή καλόπιστοι λόγοι να ελπίζεται εύλογα ένα ενδεικνυόμενο ποσοστό απόδοσης κατά τη στιγμή της λήψης της απόφασης για την επένδυση/χρηματοδότηση. Μόνο σε τέτοιες περιπτώσεις οι πόροι αυτοί χορηγούνται με όρους ευνοϊκότερους απ' ό,τι στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, πρόκειται δηλαδή για επιδότηση. Είναι φανερό ότι, λόγω των κινδύνων που περικλείει κάθε επένδυση, όλα τα σχέδια δεν θα έχουν επιτυχή κατάληξη και ορισμένες επενδύσεις μπορούν να έχουν μικρότερα ποσοστά απόδοσης από το κανονικό ή ακόμα να έχουν πλήρη αποτυχία. Αυτό ισχύει επίσης για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που είναι δυνατό να επιτύχουν ή να αποτύχουν στην υλοποίηση των

επενδύσεών τους. Επιπλέον, μια τέτοια θεώρηση δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ των σχεδίων τα οποία έχουν δραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες περιόδους αποπληρωμής, εφόσον οι κίνδυνοι αξιολογούνται κατάλληλα και αντικειμενικά και αναλαμβάνονται κατά τη στιγμή που αποφασίζεται η επένδυση, όπως θα γινόταν στην περίπτωση μιας ιδιωτικής επιχείρησης.

29. Η παρούσα ανακοίνωση που καθιστά διαφανέστερο τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή σκοπεύει να εφαρμόσει την αρχή του επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου, καθώς και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενίσχυσης θα περιορίσει την αβεβαιότητα στον τομέα αυτό. Δεν αποτελεί επιδίωξη της Επιτροπής να εφαρμόσει τις αρχές που αναφέρονται στην παρούσα ανακοίνωση (που αποτελεί κατ' ανάγκη πολύπλοκο θέμα) κατά τρόπο δογματικό. Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι απαιτείται ευρύ περιθώριο κρίσης όσον αφορά τις αποφάσεις της επιχείρησης να προχωρήσει σε επενδύσεις. Η προσέγγιση αυτή πάντως, πρέπει να εφαρμόζεται από τη στιγμή που δεν υπάρχει άλλη εύλογη εξήγηση για τη χορήγηση δημόσιων πόρων παρά μόνο ότι αποτελούν ενίσχυση. Αυτή η μέθοδος πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται για κάθε διασταυρούμενη επιχορήγηση ενός κερδοφόρου σκέλους ενός δημόσιου ομίλου προς ένα μη κερδοφόρο τμήμα. Αυτό συμβαίνει στους ιδιωτικούς ομίλους όταν είτε η εν λόγω επιχείρηση έχει ένα στρατηγικό σχέδιο με αρκετές ελπίδες για μακροπρόθεσμα κέρδη είτε όταν η διασταυρούμενη επιχορήγηση αντιπροσωπεύει καθαρό κέρδος για ολόκληρο τον όμιλο. Στις περιπτώσεις διασταυρούμενων επιχορηγήσεων στις εταιρείες χαρτοφυλακίου του δημοσίου, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη παρόμοιους στρατηγικούς στόχους. Οι διασταυρούμενες επιχορηγήσεις θα θεωρηθούν τότε ως ενισχύσεις μόνον όταν η Επιτροπή είναι σε θέση να καταδείξει ότι δεν υπάρχει άλλη εύλογη εξήγηση, εκτός από το να θεωρηθούν αυτές οι ροές πόρων ενισχύσεις. Ορισμένες επιχειρήσεις, είτε δημόσιες είτε ιδιωτικές, διαιρούνται συχνά για φορολογικούς ή άλλους λόγους, σε περισσότερες θυγατρικές εταιρείες, που από νομική άποψη είναι ανεξάρτητες. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν θα ζητά στο μέλλον πληροφορίες σχετικά με τις ροές πόρων μεταξύ αυτών των θυγατρικών εταιρειών για τις οποίες ζητείται να υποβάλλεται μια μόνο ενοποιημένη έκθεση.

30. Η Επιτροπή έχει επίσης επίγνωση των διαφορών προσέγγισης που ενδέχεται να έχει ο επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου μεταξύ του χαρτοφυλακίου μειοψηφίας που κατέχει σε μια εταιρεία, από τη μία πλευρά, και του πλήρους ελέγχου που ασκεί επί ενός μεγαλύτερου ομίλου, από την άλλη. Η πρώτη σχέση μπορεί συχνά να αποτελεί απόηχο κερδοσκοπικών ή έστω και δραχυπρόθεσμων συμφερόντων, ενώ η τελευταία ιδιότητα συνεπάγεται την επιδίωξη μακροπρόθεσμων συμφερόντων. Στις περιπτώσεις εκείνες επομένως κατά τις οποίες οι δημόσιες αρχές ελέγχουν μια μεμονωμένη δημόσια επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων, θα παρακινούνται, υπό ομαλές συνθήκες, λιγότερο από δραχυπρόθεσμες κερδοσκοπικές θεωρήσεις, σε σύγκριση με την υποθετική περίπτωση που θα είχαν απλώς μια μειοψηφική/μη ελεγκτική συμμετοχή χαρτοφυλακίου και που οι προβλέψεις τους θα ήταν μακρύτερης χρονικής περιόδου. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τη φύση του χαρτοφυλακίου που ελέγχουν οι δημόσιες αρχές, αντιπαραθέτοντας τη συμπεριφορά τους με την αντίστοιχη στάση του ανάλογου εμπορικού επενδυτή. Η παρα-

τήρηση αυτή ευσταθεί επίσης και για την αξιολόγηση των περιπτώσεων άντλησης έκτακτων πόρων, με στόχο την οικονομική αναδιάρθρωση μιας εταιρείας, σε αντίθεση με την άντληση πόρων, που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων σχεδίων⁽²⁶⁾. Η Επιτροπή έχει επίσης επίγνωση του γεγονότος ότι η στάση ενός επενδυτή επιχειρηματικού κεφαλαίου χαρακτηρίζεται σε γενικές γραμμές από μεγαλύτερη εύνοια έναντι των αιτημάτων παροχής έκτακτων χρηματοδοτικών πόρων, όταν η επιχείρηση ή ο όμιλος που ζητούν τους έκτακτους πόρους εμφανίζουν καλά αποτελέσματα απόδοσης, μέσω της διανομής μερισμάτων ή της συσσώρευσης κεφαλαίων, επί επενδύσεων που έγιναν κατά το παρελθόν. Στις περιπτώσεις εκείνες που μια εταιρεία έχει παρουσιάσει αναφορικά με το σημείο αυτό χαμηλότερες επιδόσεις, σε σύγκριση με αντίστοιχες εταιρείες, το αίτημα αυτό για την παροχή χρηματοδοτικών πόρων θα εξεταστεί υπό ομαλές συνθήκες με μεγαλύτερη επιφύλαξη από τον ιδιωτικό επενδυτή/ιδιοκτήτη, από τον οποίο ζητείται παροχή των έκτακτων χρηματοδοτικών πόρων. Όπου τα αιτήματα αυτά για την παροχή χρηματοδότησης είναι αναγκαία για την πρόσπιση της αξίας της συνολικής επένδυσης, μπορεί να αναμένεται ότι η δημόσια αρχή, ακριβώς όπως θα έπρατε και ένας ιδιωτικός επενδυτής, θα λάβει υπόψη της αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, κατά την εξέταση των περιστάσεων κατά πόσον δικαιολογείται, από εμπορική άποψη, η δέσμευση νέων πόρων. Τέλος, στις περιπτώσεις που λαμβάνεται η απόφαση να εγκαταλειφθεί κάποιο σκέλος δραστηριοτήτων, εξαιτίας της έλλειψης της μεσοπρόθεσμης/μακροπρόθεσμης εμπορικής βιωσιμότητάς της, μπορεί να αναμένουμε ότι ένας δημόσιος όμιλος εταιρειών, ακριβώς όπως θα ενεργούσε και ένας ιδιωτικός όμιλος, θα αποφασίσει το χρονοδιάγραμμα, αλλά και την κλίμακα της αποδέσμευσής του, υπό το πρίσμα του αντίκτυπου που θα έχει η ενέργεια αυτή επί της συνολικής αξιοπιστίας και δομής του ομίλου.

31. Κατά την αξιολόγηση οποιονδήποτε αιτημάτων για την παροχή έκτακτων χρηματοδοτικών πόρων, ο μέτοχος θα έχει στις συνηθισμένες περιπτώσεις στη διάθεσή του τα αναγκαία στοιχεία για να κρίνει κατά πόσο δικαιολογείται να ανταποκριθεί από την πλευρά του στα αιτήματα αυτά που του απευθύνθηκαν για την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης. Η έκταση και οι λεπτομέρειες των στοιχείων που χορηγούν οι επιχειρήσεις που ζητούν τη χρηματοδότησή τους ενδέχεται να ποικίλλουν, ανάλογα με τη φύση και τον όγκο της χρηματοδότησης που ζητείται, αλλά και τη σχέση που υφίσταται μεταξύ της επιχείρησης και του μετόχου, αλλά μπορεί να ποικίλλει ακόμη και ανάλογα με τις επιδόσεις που παρουσίασε η εταιρεία κατά το παρελθόν, στο ζήτημα του προσπορισμού επαρκούς απόδοσης⁽²⁷⁾. Ένας επενδυτής

επιχειρηματικού κεφαλαίου δεν θα χορηγούσε συνήθως οποιουσδήποτε πρόσθετους χρηματοδοτικούς πόρους, χωρίς να διαθέτει το κατάλληλο επίπεδο πληροφόρησης. Ανάλογες είναι και οι σκέψεις που πρυτανεύουν κανονικά για τις δημόσιες επιχειρήσεις που αναζητούν χρηματοδοτικούς πόρους. Αυτά τα οικονομικά στοιχεία, υπό τη μορφή των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων, οφείλουν να διατίθενται έπειτα από τη διατύπωση συγκεκριμένου αιτήματος από την πλευρά της Επιτροπής, εάν θεωρείται ότι θα βοηθήσουν στην αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων, σε συνάρτηση με τη λήψη της απόφασης κατά πόσον συνιστούν ενίσχυση⁽²⁸⁾. Η Επιτροπή δεν αποκαλύπτει τα στοιχεία που της έχουν χορηγηθεί, εφόσον καλύπτεται από την υποχρέωση του επαγγελματικού απορρήτου. Για το λόγο αυτό, τα επενδυτικά σχέδια δεν εξετάζονται διεξοδικά από την Επιτροπή εκ των προτέρων, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει το στοιχείο της ενίσχυσης και απαιτείται προγενέστερη κοινοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 93 παράγραφος 3. Πάντως, όπου υπάρχουν δάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι μπορεί να χορηγηθούν ενισχύσεις κατά τη διάθεση χρηματοδοτικών πόρων σε δημόσιες επιχειρήσεις, η Επιτροπή, βασισμένη στις ευθύνες που υπέχει δάσει των άρθρων 92 και 93, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να της χορηγηθούν από τα κράτη μέλη οι πληροφορίες που της είναι αναγκαίες, για να προσδιορίσει κατά πόσο πρόκειται για μία ενίσχυση στην εκάστοτε εξεταζόμενη περίπτωση.

VI. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

32. Κάθε κράτος μέλος είναι ελεύθερο να επιλέξει το μέγεθος και τη φύση του δημόσιου τομέα του και να επιφέρει τις αλλαγές που επιθυμεί μέσα στο χρόνο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, όταν το κράτος αποφασίζει να ασκήσει το δικαίωμα δημόσιας ιδιοκτησίας, δεν ωθείται σ' αυτό μόνο από εμπορικούς στόχους. Οι δημόσιες επιχειρήσεις πρέπει να ασκούν, ορισμένες φορές, μη εμπορικές λειτουργίες εκτός από τις βασικές εμπορικές τους δραστηριότητες. Π.χ. σε ορισμένα κράτη μέλη, οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται σαν κινητήρια δύναμη για την οικονομία στις προσπάθειες να αποφευχθεί η ύφεση, να ανασυγκροτηθούν προβληματικές βιομηχανίες ή να λειτουργούν σαν καταλύτης για την περιφερειακή ανάπτυξη. Είναι δυνατό να αναμένεται από τις δημόσιες επιχειρήσεις να εγκατασταθούν στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές όπου το κόστος είναι υψηλότερο ή να συγκρατήσουν την απασχόληση σε επίπεδα πέραν των καθαρά εμπορικών ορίων. Η συνθήκη παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της τέτοιου είδους εκτιμήσεις όταν αυτό δικαιολογείται από το κοινοτικό συμφέρον. Επιπλέον η παροχή ορισμένων υπηρεσιών μπορεί να εμπεριέχει σημαντικά στοιχεία δημόσιας υπηρεσίας τα οποία είναι δυνατό να ενισχυθούν λόγω αναγκαιοτήτων πολιτικής ή νομικής φύσης. Αυτοί οι μη εμπορικοί στόχοι/λειτουργίες (δηλαδή τα κοινωνικά αγαθά) έχουν ένα κόστος το οποίο, σε τελευταία ανάλυση, πρέπει να καλυφθεί από το κράτος, (δηλαδή τους φορολογούμενους) είτε υπό μορφή νέων πόρων (π.χ. εισφορές κεφαλαίων) είτε υπό μορφή μειωμένης απόδοσης του επενδυμένου

⁽²⁶⁾ Αυτό μπορεί να έχει ιδιαίτερη σημασία για τις δημόσιες επιχειρήσεις, ο δαθμός κεφαλαιοποίησης των οποίων έχει κρατηθεί ιδιαίτερα χαμηλός από τη δημόσια αρχή, ιδιοκτησία της οποίας είναι, για λόγους άσχετους με την εμπορική λογική (π.χ. περιορισμοί δημόσιων επενδύσεων).

⁽²⁷⁾ Οι μέτοχοι μειοψηφίας που δεν διαθέτουν «ενδογενείς» («inside») πληροφορίες μήσης σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης της εταιρείας μπορούν να αξιώσουν μία τυπικότερη αιτιολογική βάση για την παροχή χρηματικών πόρων, σε σύγκριση με έναν ιδιοκτήτη σε ελεγκτική θέση, ο οποίος ενδέχεται στην ουσία να συμμετέχει σε επίπεδο διοικητικού συμβουλίου στη διατύπωση της στρατηγικής και έχει ήδη καταστεί κοινωνός αναλυτικών στοιχείων σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

⁽²⁸⁾ Η παροχή των πληροφοριών αυτών, κατόπιν αιτήσεως, εμπίπτει στο πεδίο των εξουσιών έρευνας των ενισχύσεων που απορρέουν από τα άρθρα 92 και 93 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 της συνθήκης ΕΟΚ και το άρθρο 1 στοιχείο γ) της οδηγίας για τη διαφάνεια, στο οποίο προσδιορίζεται ποιους πόρους αφορά η διαφάνεια.

κεφαλαίου. Η ενίσχυση αυτή για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών είναι δυνατό σε ορισμένες περιπτώσεις, να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Εκτός από τις περιπτώσεις που εφαρμόζεται κάποια από τις παρεκκλίσεις του άρθρου 92 ή του άρθρου 90 παράγραφος 2, οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν εξαιρούνται από τους κανόνες του ανταγωνισμού, λόγω της επιβολής αυτών των μη εμπορικών στόχων.

33. Αν η Επιτροπή πρόκειται να ασκήσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη συνθήκη, πρέπει να έχει πρόσβαση στις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να καθορίσει αν οι μεταβιβάσεις δημόσιων πόρων αποτελούν ενισχύσεις, να εκφράσει ποσοτικά τις ενισχύσεις αυτές και στη συνέχεια να εξετάσει αν μπορεί να εφαρμοστεί μία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται από τη συνθήκη. Η παρούσα ανακοίνωση περιορίζεται στο στόχο ενίσχυσης της διαφάνειας όσον αφορά τις μεταβιβάσεις δημόσιων πόρων και αυτό αποτελεί ένα πρώτο σημαντικό βήμα. Η απόφαση, σ' ένα δεύτερο στάδιο, αν μια ενίσχυση που εξακριβώνεται είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, δεν αποτελεί θέμα της παρούσας ανακοίνωσης, επειδή μια τέτοια απόφαση θα ληφθεί σύμφωνα με τις γνωστές αρχές που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή στους τομείς όπου δεν σχεδιάζεται καμία μεταβολή. (Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Επιτροπή δεν ενδιαφέρεται παρά μόνο για τις παρεμβάσεις οι οποίες έχουν επίπτωση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στον ανταγωνισμό. Για το λόγο αυτό, αν μία ενίσχυση χορηγείται για ένα μη εμπορικό στόχο σε μία δημόσια επιχείρηση και η οποία δεν έχει επιπτώσεις στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ή στον ανταγωνισμό, δεν τίθεται θέμα εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1). Αυτή η υποχρέωση να υποβάλλονται στον έλεγχο της Επιτροπής όλες οι ενισχύσεις που έχουν κοινοτική διάσταση αποτελεί το αναγκαίο αντιστάθμισμα του δικαιώματος των κρατών μελών να μπορούν να εξάγουν χωρίς δασμούς τα προϊόντα τους στα άλλα κράτη μέλη, πράγμα που αποτελεί το θεμέλιο της κοινής αγοράς.

VII. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

34. Όταν αποφαινεται αν η μεταβίβαση δημόσιων πόρων στις δημόσιες επιχειρήσεις αποτελεί ενίσχυση, η Επιτροπή πρέπει να τονίζει τους παράγοντες που αναλύονται στη συνέχεια για κάθε μορφή παρέμβασης που καλύπτεται από την παρούσα ανακοίνωση — εισφορές κεφαλαίου, εγγυήσεις, δάνεια, απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου⁽²⁹⁾. Οι παράγοντες αυτοί παρέχονται ως οδηγός στα κράτη μέλη, σχετικά με τη στάση που ενδέχεται να τηρήσει η Επιτροπή στις μεμονωμένες περιπτώσεις. Εφαρμόζοντας την πολιτική αυτή, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει υπόψη της τη δυνατότητα έμπρακτης εφαρμογής της βασικής αρχής του ιδιωτικού επενδυτή που περιγράφηκε προηγουμένως. Η παρούσα ανακοίνωση επαναλαμβάνει τους ορισμούς των δημόσιων πόρων και των δημόσιων επιχειρήσεων που αναφέρονται στην οδηγία τη σχετική με τη διαφάνεια. Αυτό παρέχεται ως ένα είδος κατευθυντήριας γραμμής για τα κράτη μέλη, αναφορικά με την ευρύτερη στάση που τηρεί η Επιτροπή. Ωστόσο, η Επιτροπή θα πρέπει να αποδεικνύει σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση εφαρμογής της πολιτικής αυτής ότι πρόκειται για δημόσιες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 90 και για δημόσιους πόρους κατά την έννοια του

άρθρου 92 παράγραφος 1, όπως έπραξε και στις μεμονωμένες περιπτώσεις κατά το παρελθόν. Όσον αφορά την παροχή πληροφοριών που απαιτείται από την οδηγία για τη διαφάνεια, οι ορισμοί αυτοί έχουν επιβεβαιωθεί από το Δικαστήριο για τους σκοπούς της οδηγίας και δεν χρειάζεται περαιτέρω αιτιολόγησή τους από την πλευρά της Επιτροπής.

Εισφορές κεφαλαίων

35. Η εισφορά κεφαλαίου θεωρείται ενίσχυση όταν γίνεται υπό συνθήκες που δεν θα ήταν αποδεκτές για έναν ιδιώτη ο οποίος ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς. Αυτό υποδηλώνει συνθήκες μια κατάσταση στην οποία η διάρθρωση και οι προοπτικές της εταιρείας είναι τέτοιες ώστε δεν είναι δυνατόν να αναμένεται κανονική αμοιβή του κεφαλαίου (υπό μορφή μερισμάτων ή κερδών) σε σχέση με μια συγκρίσιμη ιδιωτική επιχείρηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Έτσι, η ανακοίνωση του 1984 σχετικά με τις εισφορές κεφαλαίου εξακολουθεί να ισχύει.

Ένας επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου θα εισέφερε κεφάλαια υπό την προϋπόθεση ότι η παρούσα αξία⁽³⁰⁾ του cash flow που θα μπορούσε να προσδοκά από τη σχεδιαζόμενη επένδυση που περιέρχεται στον επενδυτή με τη μορφή της καταβολής μερισμάτων ή/και κεφαλαιουχικών κερδών, συνυπολογιζόμενων των επισφαλών απαιτήσεων, θα υπερβαίνει τη νέα εισφορά κεφαλαίου. Το πλαίσιο στο οποίο αυτό θα πρέπει να εξετάζεται παρατίθεται στις προηγούμενες παραγράφους 27 έως 31.

36. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι επενδυτές υποχρεούνται από το νόμο να εισφέρουν συμπληρωματικά κεφάλαια στις εταιρείες, το κεφάλαιο των οποίων έχει μειωθεί κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο ύστερα από συνεχείς ζημιές. Ορισμένα κράτη μέλη ισχυρίστηκαν ότι αυτές οι εισφορές κεφαλαίων δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως ενίσχυση, στο βαθμό που αντιστοιχούσαν σε μια υποχρέωση εκ του νόμου. Όμως αυτή η «υποχρέωση» είναι περισσότερο φαινομενική παρά πραγματική. Οι εμπορικοί επενδυτές που αντιμετωπίζουν μια τέτοια κατάσταση πρέπει επίσης να εξετάζουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε ρευστοποίηση της επένδυσής τους. Αν αυτή η λύση φαίνεται να είναι η πιο υγιής από οικονομική άποψη και παρόλα αυτά δεν υιοθετείται, τότε κάθε εκ των υστέρων εισφορά κεφαλαίου ακόμη και οποιαδήποτε άλλη δημόσια παρέμβαση μπορεί να θεωρηθεί ως ενίσχυση.

37. Συγκρίνοντας τη δράση του κράτους μ' αυτή ενός εμπορικού επενδυτή, ιδιαίτερα στην περίπτωση μιας εταιρείας που δεν έχει ζημιές, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την οικονομική κατάσταση της εταιρείας κατά τη στιγμή που έχει προβλεφθεί να λάβει χώρα η επιπλέον εισφορά κεφαλαίου. Έχοντας σαν βάση αξιολόγησης τα ακόλουθα στοιχεία η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον υφίσταται στοιχείο ενίσχυσης στο ποσό που επενδύεται. Αυτό το στοιχείο ενίσχυσης είναι η διαφορά ανάμεσα στο κόστος επένδυσης και στην παρούσα αξία του που έχει υπολογιστεί κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στον κατωτέρω κατάλογο είναι απαραίτητα για κάθε ανάλυση αλλά όχι κατ' ανάγκην αρκετά

⁽²⁹⁾ Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός — βλέπε υποσημείωση 25 ανωτέρω.

⁽³⁰⁾ Το μελλοντικό cash flow υπολογιζόμενο με βάση το κεφαλαιακό κόστος της επιχείρησης (δηλαδή το ισχύον προεξοφλητικό επιτόκιο).

πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη οι αρχές που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους 27 έως 31 και η ανάλυση θα ποικίλλει ανάλογα με το εάν τα απαιτούμενα ποσά προορίζονται για επενδυτικά σχέδια ή για σκοπούς της οικονομικής αναδιάρθρωσης.

37.1. *Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.* Πρόκειται για ανάλυση των αποτελεσμάτων της εταιρείας για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Θα ληφθούν υπόψη οι σχετικοί δείκτες αποδοτικότητας και θα εκτιμηθούν οι τάσεις που διαφαίνονται από αυτούς τους δείκτες.

37.2. *Οικονομικοί δείκτες.* Ο λόγος δανειακών κεφαλαίων προς ίδια κεφάλαια (*gearing ratio*) πρέπει να συγκρίνεται με τα γενικούς αποδεκτά πρότυπα, με τους μέσους όρους του διομηχανικού τομέα και εκείνους των πιο άμεσων ανταγωνιστών κ.λπ. Θα πρέπει να υπολογιστούν οι διάφοροι δείκτες ρευστότητας και φερεγγυότητας προκειμένου να εξακριβωθεί η οικονομική κατάσταση της εταιρείας (η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν πρόκειται να διαπιστωθεί η ικανότητα χρηματοδότησης, υπό μορφή δανείων, μιας εταιρείας που λειτουργεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς). Η Επιτροπή έχει επίγνωση των δυσχερειών που περικλείει η πραγματοποίηση των αντίστοιχων συγκρίσεων μεταξύ των κρατών μελών, γεγονός που οφείλεται ιδίως στις διαφορετικές λογιστικές πρακτικές ή πρότυπα. Θα λάβει το στοιχείο αυτό υπόψη της, κατά την επιλογή των ενδεδειγμένων σημείων αναφοράς που πρέπει να χρησιμοποιούνται ως μέτρο σύγκρισης με τις δημόσιες επιχειρήσεις που λαμβάνουν χρηματοδοτικούς πόρους.

37.3. *Οικονομικές προβλέψεις.* Όταν μια αύξηση του κεφαλαίου στοχεύει στη χρηματοδότηση ενός επενδυτικού προγράμματος πρέπει επίσης να μελετηθεί με κάθε λεπτομέρεια το σχετικό πρόγραμμα και οι υποθέσεις στις οποίες βασίζεται προκειμένου να εξακριβωθεί αν η επένδυση είναι αιτιολογημένη.

37.4. *Κατάσταση της αγοράς.* Πρέπει να εξατάζονται οι τάσεις της αγοράς (επιδόσεις στο παρελθόν και κυρίως μελλοντικές προοπτικές) καθώς και το μερίδιο της εταιρείας στην αγορά κατά τη διάρκεια ενός εύλογου χρονικού διαστήματος, ενώ οι διάφορες προβολές πρέπει να υποβάλλονται σε λεπτομερή έλεγχο.

Εγγυήσεις δανείων

38. Η θέση που έχει υιοθετήσει η Επιτροπή όσον αφορά τις εγγυήσεις δανείων κοινοποιήθηκε πρόσφατα στα κράτη μέλη⁽²¹⁾. Σύμφωνα με τη θέση αυτή όλες οι εγγυήσεις που παρέχονται άμεσα από το κράτος ή μέσω εξουσιοδότησης χρηματοδοτικών οργανισμών εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ. Μόνο όταν οι εγγυήσεις συνεκτιμηθούν κατά το στάδιο της παροχής τους μπορούν να εντοπιστούν όλες οι στρεβλώσεις ή οι ενδεχόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Το γεγονός ότι παρέχεται μία εγγύηση σε μια επιχείρηση, ακόμη και αν δεν γίνει ποτέ χρήση της εγγύησης αυτής, μπορεί να της δώσει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις δραστηριότητές της και ίσως να εκτοπίσει τους ανταγωνιστές της που δεν απολαύουν των ίδιων διευκολύνσεων από

τη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συνεπώς, η εν λόγω επιχείρηση έχει λάβει βοήθεια η οποία θέτει σε μειονεκτική θέση τους ανταγωνιστές της, δηλαδή έλαβε ενίσχυση και αυτό είχε επίπτωση στον ανταγωνισμό. Για να γίνει εκτίμηση του στοιχείου ενίσχυσης που περιλαμβάνεται στις εγγυήσεις πρέπει να πραγματοποιηθεί ανάλυση της οικονομικής κατάστασης των δανειοληπτών (βλέπε σημείο 37 ανωτέρω). Το στοιχείο ενίσχυσης αυτών των εγγυήσεων θα είναι η διαφορά μεταξύ του επιτοκίου που θα κατέβαλλε ο δανειζόμενος στην ελεύθερη αγορά και του επιτοκίου που πράγματι κατέβαλε λόγω της εγγύησης, αφαιρουμένου κάθε ασφάλιστρου που καταβλήθηκε για την εγγύηση. Οι πιστωτές μπορούν να προβάλουν εκ του ασφαλούς αξιώσεις παραπέμποντας σε κάποια παρεχόμενη κυβερνητική εγγύηση, μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που η εγγύηση παρέχεται και παραχωρείται ρητά είτε σε μία δημόσια είτε σε κάποια ιδιωτική επιχείρηση. Εάν η εγγύηση αυτή θεωρείται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, συνεπεία της αξιολόγησής της σε συνάρτηση με τις παρεκκλίσεις βάσει της συνθήκης, η επιχείρηση θα επιστρέψει την αξία οποιασδήποτε ενίσχυσης στην κυβέρνηση, έστω και αν αυτό ισοδυναμεί με κήρυξη πτώχευσης, ενώ οι αξιώσεις των πιστωτών ικανοποιούνται. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται εξίσου επί δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων και δεν χρειάζεται να γίνουν οποιεσδήποτε πρόσθετες ειδικές ρυθμίσεις για τις δημόσιες επιχειρήσεις, εκτός από τις παρατηρήσεις που ακολουθούν στη συνέχεια.

38.1. Στις δημόσιες επιχειρήσεις το καταστατικό των οποίων δεν τους επιτρέπει να κηρυχθούν σε πτώχευση χορηγείται στην ουσία ενίσχυση που ισοδυναμεί με εγγύηση όταν το καταστατικό αυτό δίνει τη δυνατότητα στις εν λόγω επιχειρήσεις να λαμβάνουν πιστώσεις με ευνοϊκότερους όρους απ' ό,τι μια συνήθης επιχείρηση.

38.2. Όταν μια δημόσια αρχή αποκτά μερίδιο σε μια δημόσια επιχείρηση τέτοιου χαρακτήρα, που έχει ως αποτέλεσμα να ευθύνεται απεριόριστα, αντί να φέρει την κανονική, περιορισμένη ευθύνη, η Επιτροπή θα αντιμετωπίζει την περίπτωση αυτή ως εγγύηση που παρέχεται επί όλων των πόρων για τους οποίους ισχύει η απεριόριστη ευθύνη⁽²²⁾. Η Επιτροπή εφαρμόζει κατόπιν τις βασικές αρχές που αναπτύχθηκαν προηγουμένως επί της εγγύησης αυτής.

Δανειοδότηση

39. Όταν ένας επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου που ενεργεί υπό κανονικές συνθήκες μιας οικονομίας της αγοράς χορηγεί δάνειο σε έναν πελάτη έχει επίγνωση του κινδύνου που συνεπάγεται αυτό το εγχείρημα. Ο κίνδυνος συνίσταται βέβαια στο γεγονός ότι ο πελάτης ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσει το δάνειο. Η ενδεχόμενη ζημία ενδέχεται να αφορά το σύνολο του δανεισθέντος ποσού (του κεφαλαίου), καθώς και το σύνολο των οφειλόμενων αλλά μη καταβληθέντων κατά την ημερομηνία λήξης του δανείου τόκων. Δύο είναι οι παράμετροι που ορίζουν συνήθως τον κίνδυνο που συνεπάγεται κάθε δανειακή διευκόλυνση.

α) ο συμφωνηθείς τόκος και

β) η ασφάλεια έναντι του κινδύνου μη αποπληρωμής του δανείου.

⁽²¹⁾ Ανακοίνωση προς όλα τα κράτη μέλη της 5ης Απριλίου 1989, όπως τροποποιήθηκε με επιστολή στις 12 Οκτωβρίου 1989.

⁽²²⁾ Βλέπε σημείο 25 ανωτέρω.

40. Όταν ο προβλεπόμενος κίνδυνος που συνδέεται με το δάνειο είναι υψηλός τότε πρέπει να αναμένεται ότι τόσο το στοιχείο α) όσο και το στοιχείο β) θα αντικατοπτρίζουν αυτό το γεγονός. Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι παραχωρήθηκε στην εν λόγω επιχείρηση ένα πλεονέκτημα, δηλαδή ότι έλαβε ενίσχυση, μόνο όταν αυτό δεν ισχύει στην πράξη. Αυτές οι αρχές θα ισχύουν επίσης και στις περιπτώσεις όπου τα στοιχεία ενεργητικού που ενεχυριάζονται από την εταιρεία με σταθερή ή κυμαινόμενη επιβάρυνση δεν επαρκούν για την πλήρη εξόφληση του δανείου. Στο μέλλον, η Επιτροπή θα εξετάζει προσεκτικά την ασφάλεια που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του δανείου. Αυτή η διαδικασία εκτίμησης θα είναι παρόμοια μ' αυτή που εφαρμόζεται για τις εισφορές κεφαλαίου (βλέπε σημείο 37 ανωτέρω).

41. Το στοιχείο ενίσχυσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου που πρέπει να καταβάλει η επιχείρηση (το οποίο εξαρτάται από την οικονομική της θέση και την εγγύηση που είναι σε θέση να παράσχει για τη διασφάλιση του δανείου) και του επιτοκίου που πράγματι καταβάλλεται. (Αυτό το αρχικό στάδιο ανάλυσης του δανείου βασίζεται στην υπόθεση ότι σε περίπτωση αδυναμίας εξόφλησης του δανείου ο δανειστής θα ασκήσει το νόμιμο δικαίωμά του να εισπράξει τα ποσά που του οφείλονται). Στην ακραία περίπτωση, δηλαδή όταν χορηγείται δάνειο σε μια εταιρεία χωρίς εμπράγματη εξασφάλιση, πράγμα το οποίο δεν θα ήταν σε θέση να επιτύχει υπό κανονικές συνθήκες (για παράδειγμα, επειδή υπάρχουν ελάχιστες προοπτικές να μπωρέσει να το αποπληρώσει) τότε το δάνειο ισοδυναμεί ουσιαστικά με δωρεάν επιχορήγηση και η Επιτροπή θα το αντιμετωπίσει ανάλογα.

42. Η κατάσταση πρέπει να εξεταστεί από την άποψη του δανειστή τη στιγμή που εγκρίνεται το δάνειο. Αν επιλέξει να χορηγήσει δάνειο (ή εξαναγκαστεί να το κάνει άμεσα ή χρέιμα, πράγμα που μπορεί να συμβεί στην περίπτωση των ελεγχόμενων από το κράτος τραπεζών) με όρους που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως συνήθεις από τραπεζική άποψη, τότε υπάρχει ένα στοιχείο ενίσχυσης το οποίο πρέπει να προσδιοριστεί ποσοτικά. Αυτοί οι όροι εφαρμόζονται επίσης στις ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται δάνεια από δημόσιους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Απόδοση των επενδύσεων

43. Το κράτος, όπως και κάθε άλλος επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου, πρέπει να προσδοκά ότι τα κεφάλαια που επενδύει θα του αποφέρουν την κανονική αποδοτικότητα υπό μορφή μερισμάτων ή ανατίμησης των κεφαλαίων⁽³³⁾. Το ποσοστό της απόδοσης μετράται από το κέρδος (έπειτα από τις υποτιμήσεις, αλλά πριν από τη φορολογία και τη διάθεση των αποτελεσμάτων), εκφραζόμενο ως ποσοστό επί των απασχολούμενων στοιχείων του ενεργητικού. Για το λόγο αυτό αποτελεί κριτήριο που είναι ουδέτερο σε σχέση με τη μορφή χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται σε κάθε επιχείρηση (δηλαδή χρέη ή κεφάλαια), το οποίο μπορεί να αποφασίζεται στην περίπτωση των δημοσίων επιχειρήσεων για λόγους άσχετους με την καθαρά εμπορική λογική. Εάν η ομαλή αυτή απόδοση ούτε προκύπτει μετά από ένα βραχυπρόθεσμο διάστημα, ούτε φαίνεται πιθανόν να προκύψει μακροπρόθεσμα (με την αβεβαιότητα αυτού του μακροπρόθεσμου μελλοντικού κέρδους που δεν έχει ληφθεί δεόντως υπόψη) και δεν έχουν ληφθεί αντιστα-

μιστικά μέτρα από την πλευρά της δημόσιας επιχείρησης για την ανόρθωση της κατάστασης αυτής, τότε μπορεί να υποτεθεί ότι η οργανική οντότητα ενισχύεται έμμεσα, καθώς το κράτος παραιτείται από το κέρδος που θα προσδοκούσε ένας επενδυτής επιχειρηματικού κεφαλαίου από μία παρόμοια επένδυση.

Το κανονικό ποσοστό απόδοσης καθορίζεται, όπου αυτό είναι δυνατό, με αναφορά σε συγκρίσιμες ιδιωτικές εταιρείες. Η Επιτροπή έχει επίγνωση των δυσχερειών που περικλείει η πραγματοποίηση τέτοιων συγκρίσεων μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε σημείο 37 ανωτέρω). Επιπλέον, οι διαφορές στις κεφαλαιαγορές, τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και τα επιτόκια μεταξύ των κρατών μελών περιπλέκουν περαιτέρω τις διεθνείς συγκρίσεις των αντίστοιχων σχέσεων απόδοσης. Στις περιπτώσεις που οι λογιστικές πρακτικές, έστω και στο πλαίσιο ενός μεμονωμένου κράτους μέλους, εναποθέτουν σε τυχαίους παράγοντες την ακριβή αξιολόγηση των στοιχείων του ενεργητικού, υπονομεύοντας με τον τρόπο αυτό τους υπολογισμούς για τα ποσοστά απόδοσης, η Επιτροπή θα εξετάζει τη δυνατότητα προσφυγής είτε σε προσαρμοσμένες αξιολογήσεις είτε σε άλλα απλούστερα κριτήρια, όπως η πραγματοποιούμενη ροή πόρων (cash flow) μετά τις αποσβέσεις, αλλά πριν από τη διάθεση των στοιχείων) ως στοιχείο παραπλήσιο των οικονομικών επιδόσεων.

Εάν μια ιδιωτική επιχείρηση είχε να αντιμετωπίσει ανεπαρκή ποσοστά απόδοσης, είτε θα λάμβανε μέτρα για την ανόρθωση της κατάστασης, ή θα υποχρεωνόταν να λάβει τα μέτρα αυτά από τους μετόχους της. Αυτό θα συνεπαγόταν κανονικά την προετοιμασία ενός λεπτομερούς σχεδίου για την αύξηση της συνολικής αποδοτικότητας. Εάν μια δημόσια επιχείρηση έχει ανεπαρκές ποσοστό απόδοσης, η Επιτροπή θα μπορούσε να θεωρήσει ότι υπάρχει στοιχείο ενίσχυσης που πρέπει να εκτιμηθεί σε συνάρτηση με το άρθρο 92. Στη περίπτωση αυτή, η δημόσια επιχείρηση χρηματοδοτείται με όρους ευνοϊκότερους από τους ισχύοντες στην αγορά, γεγονός που ισοδυναμεί με επιδότηση.

44. Παρομοίως, όταν το κράτος παραιτείται από το δικαίωμά του να εισπράξει μερίσματα από μία δημόσια επιχείρηση και τα παρακρατηθέντα κέρδη που έχουν προκύψει δεν αποδίδουν το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης, όπως ορίστηκε προηγουμένως, τότε η εν λόγω εταιρεία επιδοτείται στην πράξη από το κράτος. Το κράτος ίσως θεωρεί ότι είναι προτιμότερο για λόγους άσχετους με την εμπορική λογική να παραιτηθεί από τα δικαιώματά του όσον αφορά τα μερίσματα (ή να δεχθεί να εισπράξει μικρότερα μερίσματα) αντί να εισφέρει σε συστηματική βάση κεφάλαια στην εταιρεία. Το τελικό αποτέλεσμα είναι όμως το ίδιο και αυτή η συστηματική «χρηματοδότηση» πρέπει να αντιμετωπίζεται με τον αυτό τρόπο όπως και οι νέες εισφορές κεφαλαίου και να αξιολογείται σύμφωνα με τις αρχές που εκτέθηκαν προηγουμένως.

Διάρκεια

45. Μετά από μια αρχική πενταετή περίοδο, η Επιτροπή θα επανεξετάσει την εφαρμογή της πολιτικής που περιγράφεται στην παρούσα ανακοίνωση. Με βάση την επανεξέταση αυτή, και μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις θεωρεί κατάλληλες.

⁽³³⁾ Η παραίτηση από την κανονική απόδοση των δημοσίων κεφαλαίων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας της σχετικής με τη διαφάνεια.

Διορθωτικός προϋπολογισμός λειτουργίας της ΕΚΑΧ για το 1993

(93/C 307/04)

Οι αρχικές προβλέψεις της Επιτροπής σχετικά με τον προϋπολογισμό λειτουργίας της ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1993 δημοσιεύθηκαν σε παράρτημα της απόφασης αριθ. 3799/92/ΕΚΑΧ της 23ης Δεκεμβρίου 1992 (1).

Στις 10 Νοεμβρίου 1993 η Επιτροπή ενέκρινε τις αναθεωρημένες προβλέψεις ως προς τους πόρους και τον καταμερισμό τους και κατήρτισε το διορθωτικό προϋπολογισμό λειτουργίας της ΕΚΑΧ που παρουσιάζεται ακολούθως.

(1) ΕΕ αριθ. L 384 της 30. 12. 1992, σ. 5.

(σε εκατομμύρια Εσ)

Ανάγκες	Αρχικές προβλέψεις	Διορθωμένες προβλέψεις	Πόροι	Αρχικές προβλέψεις	Διορθωμένες προβλέψεις
Πράξεις που θα χρηματοδοτηθούν από τους πόρους του οικονομικού έτους (μη επιστρεπτέα κεφάλαια)			Πόροι του οικονομικού έτους		
1. Δαπάνες διοικητικής λειτουργίας	5	5	1. Τρέχοντες πόροι		
2. Ενισχύσεις για αναπροσαρμογή (άρθρο 56)	185	185	1.1. Προϊόν εισφοράς ύψους 0,25 %	125	117
3. Ενισχύσεις για την έρευνα (άρθρο 55)	123	124,8	1.2. Καθαρό υπόλοιπο οικονομικού έτους (2)	269	252
3.1. Χάλυδας (1)	58	58	1.3. Πρόστιμα και προσαυξήσεις λόγω υπερημερίας	2	p.m.
3.2. Άνθρακας (1)	50	51,8	1.4. Διάφορα	p.m.	p.m.
3.3. Κοινωνικός τομέας (1)	15	15	2. Ακύρωση ανελημμένων υποχρεώσεων που κατά πάσαν πιθανότητα δεν θα εκτελεστούν	63	78,7
4. Ενισχύσεις με μορφή επιδότησης επιτοκίου	125	127	3. Πόροι του οικονομικού έτους 1992 που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί	40	53,1
4.1. Επενδύσεις (άρθρο 54)	20	—	4. Έκτακτα έσοδα		
4.2. Μετατροπή (άρθρο 56) (2)	105	127	Κοινωνικά μέτρα που συνδέονται με την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυδα	p.m.	p.m.
5. Κοινωνικά μέτρα που συνδέονται με την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, σιδήρου και χάλυδα	60	60	5. Προσφυγή στο αποθεματικό για απρόβλεπτα	p.m.	p.m.
6. Κοινωνικά μέτρα που συνδέονται με την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας άνθρακα (2)	50	50	6. Έκτακτοι πόροι	49	51
7. Αποζημίωση	—	p.m.			
Σύνολο προϋπολογισμού	548	551,8	Σύνολο προϋπολογισμού	548	551,8

(1) Ενίσχυση για σχέδια με ειδική επίδραση επί του περιβάλλοντος:

Κονδύλια 3.1.: 7
3.2.: 16
3.3.: 3

(2) Ποσά που υπολογίζονται στο πρόγραμμα Rechar:

Κονδύλια 4.2.: 50
6: 50

(3) Αρχικές προβλέψεις: Καθαρό υπόλοιπο 1992.

Διορθωμένες προβλέψεις: Καθαρό υπόλοιπο 1993.

Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983

(93/C 307/05)

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983 για τα καθεστώτα εισαγωγής προϊόντων καταγωγής χωρών κρατικού εμπορίου που δεν έχουν ελευθερωθεί στο επίπεδο της Κοινότητας ⁽¹⁾, η Επιτροπή έλαβε απόφαση, στις 29 Οκτωβρίου 1993, για τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο καθεστώς εισαγωγής που εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο έναντι ορισμένων χωρών κρατικού εμπορίου.

Παροχή κατ' εξαίρεση, δυνατοτήτων εισαγωγής των παρακάτω προϊόντων (Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 1993):

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 346 της 8. 12. 1983, σ. 6.

ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Αριθμός	Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή εμπορευμάτων	Ποσότητα	Αξία (σε 1 000 Ecu)
1	2	3	4	5
1	3605	Σπίρτο (εκτός από τα σπίρτα Bengal)	6 875 μικρού τυποποιημένου μεγέθους	
2	4203 21 00 4203 29 10 4203 29 91 4203 29 99 ex 6111 90 00 6116 99 00 ex 6209 90 00 ex 6216	Δερμάτινα γάντια στα οποία περιλαμβάνονται και τα γάντια από δέρμα και γούνα ή από δέρμα και συνθετική γούνα και τα γάντια από ύφασμα και δέρμα (εκ των οποίων όχι περισσότερα από 12 375 ζεύγη για τους κωδικούς ΣΟ 4203 21 00, 4203 29 91 και 4203 29 99) είδη γαντοποιίας πλεκτά από λινάρι	55 000 ζεύγη ⁽¹⁾	
3	6401 10 10 6401 10 90 6401 91 10 6401 91 90 6401 92 10 6401 92 90 6401 99 10 6401 99 90 6402 11 00 6402 19 00 6402 20 00 6402 30 10 6402 30 90 6402 91 10 6402 91 90 6402 99 10 6402 99 31 6402 99 39 6402 99 50 6402 99 91 6402 99 93 6402 99 96 6402 99 98 6403 11 00 6403 19 00 6403 20 00	Υποδήματα (εκ των οποίων όχι περισσότερα των 58 797 Ecu για δερμάτινα υποδήματα)		118

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται κατά οι κατηγορίες κλωστοϋφαντουργικών ex 10 και ex 87.

1	2	3	4	5
3 (συνέχεια)	6403 30 00 6403 40 00 6403 51 11 6403 51 15 6403 51 19 6403 51 91 6403 51 95 6403 51 99 6403 59 11 6403 59 31 6403 59 35 6403 59 39 6403 59 50 6403 59 91 6403 59 95 6403 59 99 6403 91 11 6403 91 13 6403 91 16 6403 91 18 6403 91 91 6403 91 93 6403 91 96 6403 91 98 6403 99 11 6403 99 31 6403 99 33 6403 99 36 6403 99 38 6403 99 50 6403 99 91 6403 99 93 6403 99 96 6403 99 98 ex 6404 11 00 6404 19 10 6404 19 90 6404 20 10 6404 20 90 6404 90 10			
4	ex 6505 10 00 6505 90 11 6505 90 19 6505 90 30 6505 90 90 6506 10 10 6506 10 30 ex 6506 10 90 6506 91 10 ex 6506 91 90 6506 92 00 6506 99 00	Καλύμματα κεφαλής, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από μαλλί ή από πύλημα από τρίχες		951
5	6911 10 00 6911 90 00 6912 00 30 6912 00 50 6912 00 90	Επιτραπέζια σκεύη και άλλα είδη οικιακής χρήσης ή υγιεινής, από πορσελάνη ή άλλη κεραμειτική ύλη (εκτός από το κοινό κεραμικό)		361
6	8528 10 61 8528 10 69 8528 10 71 8528 10 73 8528 10 75 8528 10 78 8528 10 80 8528 10 91 8528 10 98 8528 20 20 8528 20 71 8528 20 73 8528 20 79	Συσκευές λήψης για την τηλεόραση (έγχρωμες ή μονόχρωμες)	5 500 τεμάχια	

1	2	3	4	5
7	8528 10 61 8528 10 69 8528 10 71 8528 10 73 8528 10 75 8528 10 78 8528 10 80 8528 10 91 8528 10 98 8528 20 20 8528 20 71 8528 20 73 8528 20 79	Συσκευές λήψης για την τηλεόραση (έγχρωμες ή μονόχρωμες) μη συναρμολογημένες	6 875 τεμάχια	

BIETNAM

1	2	3	4	5
1	6911 10 00 6911 90 00 6912 00 10 6912 00 30 6912 00 50 6912 00 90 6913 10 00 6913 90 10 6913 90 91 6913 90 93 6913 90 99	Επιτραπέζια σκεύη και άλλα είδη οικιακής χρήσης ή από πορσελάνη (περιλαμβανομένης και της πορσελάνης χωρίς γυαλιστερή επιφάνεια και της πορσελάνης με απομίμηση πάριου μαρμάρου) Επιτραπέζια σκεύη και άλλα είδη οικιακής χρήσης ή υγιεινής, από άλλα είδη κεραμεικής ύλης Αγαλματίδια και άλλα διακοσμητικά είδη· είδη επίπλωσης		9

Υφαντουργικά προϊόντα

ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Κατηγορία	Μονάδα	Ποσότητα
ex 10	1 000 ζεύγη	(¹)
ex 18	τόνοι	2,5 (²)
ex 72	1 000 τόνοι	(³)
ex 78	τόνοι	(³)
ex 85	τόνοι	(³)
ex 87	τόνοι	(¹)
118	τόνοι	1 (⁴)
120	τόνοι	(⁵)
130A	τόνοι	1,75 (⁶)
ex 136	τόνοι	17,5 (⁷)
ex 161	τόνοι	(³)

(¹) Βλέπε ποσόστωση αριθ. 2: είδη γαντοποιίας πλεκτά, από κάνναδι.

(²) Περιλαμβάνονται οι κατηγορίες ex 72, ex 78, ex 85 και ex 161: πλεκτά ενδύματα, γραβάτες, παπιγιόν και φουλάρια-γραβάτες από κάνναδι.

(³) Βλέπε κατηγορία ex 18.

(⁴) Περιλαμβάνεται η κατηγορία 120.

(⁵) Βλέπε κατηγορία 118.

(⁶) Στριμμένες μεταξωτές ίνες.

(⁷) Πλεκτά μεταξωτά υφάσματα πάχους μεγαλύτερου από 58,5 g/m στην κόλλα, ή μεγαλύτερο από 48,5 g/m εκτός κόλλας, άλλα από πλεκτά ή μεταξωτά υφάσματα που περιέχουν όχι λιγότερο από 50 % κατά βάρος μεταξωτού υφάσματος.

ΑΡΜΕΝΙΑ, ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ, ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ, ΚΙΡΓΙΖΙΑ, ΜΟΛΔΑΒΙΑ, ΡΩΣΙΑ,
ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ, ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ, ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ και ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Κατηγορία	Μονάδα	Ποσότητα
1	τόνοι	119
2	τόνοι	580 ⁽¹⁾
3	τόνοι	99
4	1 000 τεμάχια	162
5	1 000 τεμάχια	131
6	1 000 τεμάχια	122
7	1 000 τεμάχια	61
8	1 000 τεμάχια	146
20	τόνοι	109
21	1 000 τεμάχια	70

(¹) Εξ αυτών κατ' ανώτατο όριο 139 τόνοι για η κατηγορία 2 α).

**Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.
3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983**

(93/C 307/06)

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3420/83 του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1983 για τα καθεστάτα εισαγωγής προϊόντων καταγωγής χωρών κρατικού εμπορίου που δεν έχουν ελευθερωθεί στο επίπεδο της Κοινότητας (¹), η Επιτροπή έλαβε απόφαση, στις 29 Οκτωβρίου 1993, για τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο καθεστώς εισαγωγής που εφαρμόζεται στην Ιταλία έναντι ορισμένων χωρών κρατικού εμπορίου:

Παροχή, κατ' εξαίρεση, δυνατοτήτων εισαγωγής των παρακάτω προϊόντων:

— *Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας*

- Ραπτομηχανές οικιακής χρήσεως (κωδικός ΣΟ ex 8452 10 11) 440 τεμάχια
- Ραπτομηχανές διομηχανικής χρήσεως (κωδικός ΣΟ ex 8452 29 00) 1 500 τεμάχια
- Ρουλεμάν με σφαιρίδια (μπίλιες), κόνους, κυλίνδρους ή βελόνες (κωδικός ΣΟ 8482) 684 500 Ecu
- Ομπρέλες για τη βροχή και τον ήλιο (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ομπρελές-ράβδοι για τη βροχή, οι ομπρέλες κήπου για τον ήλιο και παρόμοια είδη) (κωδικός ΣΟ 6601) 1 104 526 τεμάχια

— *Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Γεωργία, Καζακσταν, Κιργιζία, Μολδαβία, Ρωσία, Τατζικισταν, Τουρκμενισταν, Ουζμπεκισταν και Ουκρανία*

- Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για κινητήρες των κλάσεων 8407 ή 8408 (κωδικός ΣΟ 8409) 26 740 Ecu

(¹) ΕΕ αριθ. L 346 της 8. 12. 1983, σ. 6.

Διαρκής διαγωνισμός: κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 570/88 της Επιτροπής της 16ης Φεβρουαρίου 1988 για την πώληση σε μειωμένη τιμή βούτυρου και τη χορήγηση ενίσχυσης στο βούτυρο και το συμπυκνωμένο βούτυρο που προορίζονται για την παρασκευή προϊόντων ζαχαροπλαστικής, παγωτών και άλλων προϊόντων διατροφής

(93/C 307/07)

(Βλέπε ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 55 της 1ης Μαρτίου 1988, σ. 31)

Αριθ. διαγωνισμού: 125

Απόφαση της Επιτροπής της 29ης Οκτωβρίου 1993

(σε Ecu/100 χιλόγραμμα)

Υπόδειγμα		Α/Γ-Δ		Β		
Τρόπος χρησιμοποίησης		Με ιχνοθέτες	Χωρίς ιχνοθέτες	Με ιχνοθέτες	Χωρίς ιχνοθέτες	
Ελάχιστη τιμή	Βούτυρο ≥ 82 %	—	116	—	—	
	Συμπυκνωμένο	100	—	—	—	
Εγγύηση μεταποίησης		Ως έχει	199	—		
		Συμπυκνωμένο	211	—		
Μέγιστο ποσό ενίσχυσης	Βούτυρο ≥ 82 %	134	131	—	131	
	Βούτυρο < 82 %	—	127	—	—	
	Συμπυκνωμένο βούτυρο	173	170	173	170	
	Κρέμα	—	—	57	—	
Εγγύηση μεταποίησης		Βούτυρο	148	—	—	
		Συμπυκνωμένο βούτυρο	191	—	191	—
		Κρέμα	—	—	63	—

Κοινοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας (γαλακτοκομικά προϊόντα)

(93/C 307/08)

(Βλέπε ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 360 της 21ης Δεκεμβρίου 1982, σ. 43)

(σε Ecu/100 χιλόγραμμα)

Διαρκής διαγωνισμός	Αριθ. διαγωνισμού	Απόφαση της Επιτροπής της	Μέγιστη τιμή αγοράς
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1589/87 της Επιτροπής της 5ης Ιουνίου 1987 σχετικά με την αγορά με δημοπρασία βούτυρου από τους οργανισμούς παρέμβασης (ΕΕ αριθ. L 146 της 6. 6. 1987, σ. 27)	146	29. 10. 1993	252,30

(σε Ecu/100 χιλόγραμμα)

Διαρκής διαγωνισμός	Αριθ. διαγωνισμού	Απόφαση της Επιτροπής της	Ανώτατο ποσό ενίσχυσης	Εγγύηση προορισμού
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 429/90 της Επιτροπής της 20ης Φεβρουαρίου 1990 σχετικά με τη χορήγηση βάσει δημοπρασίας ενίσχυσης στο συμπυκνωμένο βούτυρο που προορίζεται για άμεση κατανάλωση στην Κοινότητα (ΕΕ αριθ. L 45 της 21. 2. 1990, σ. 8)	85	29. 10. 1993	195	227

(σε Ecu/100 χιλιόγραμμα)

Διαρκής διαγωνισμός	Αριθ. διαγωνισμού	Απόφαση της Επιτροπής της	Ελάχιστη τιμή πώλησεως
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2839/93 της Επιτροπής της 18ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με την ειδική πώληση βουτύρου από τα αποθέματα περέμβασης που προορίζονται για εξαγωγή προς τις Δημοκρατίες που προέκυψαν από τη διάλυση της Σοβιετικής Ενώσεως	1	4. 11. 1993	Άρνηση προσφοράς

Κοινοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών διαγωνισμού στον τομέα της γεωργίας

(93/C 307/09)

(Βλέπε ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. L 360 της 21 Δεκεμβρίου 1982, σ. 43)

Διαγωνισμός	Αριθ. διαγωνισμού	Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	Ελάχιστη τιμή πώλησεως
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2823/93 της Επιτροπής της 15ης Οκτωβρίου 1993 περί δημοπρασίας για τη διάθεση προς πώληση του ελαιολάδου που ευρίσκεται στην κατοχή του ισπανικού οργανισμού παρεμβάσεως (ΕΕ αριθ. L 258 της 16. 10. 1993, σ. 3)		5. 11. 1993	Κοινό παρθένο ελαιόλαδο: 192,50 Ecu/100 kg
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2822/93 της Επιτροπής της 15ης Οκτωβρίου 1993 περί δημοπρασίας για τη διάθεση προς πώληση του ελαιολάδου που ευρίσκεται στην κατοχή του ιταλικού οργανισμού παρεμβάσεως (ΕΕ αριθ. L 258 της 16. 10. 1993, σ. 1)		5. 11. 1993	Κοινό παρθένο ελαιόλαδο: Άρνηση προσφοράς Μειονεκτικό παρθένο ελαιόλαδο 3°: Άρνηση προσφοράς
Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2763/93 της Επιτροπής της 7ης Οκτωβρίου 1993 περί δημοπρασίας για τη διάθεση προς πώληση του ελαιολάδου που ευρίσκεται στην κατοχή του ιταλικού οργανισμού παρεμβάσεως (ΕΕ αριθ. L 251 της 8. 10. 1993, σ. 8)		5. 11. 1993	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο: Άρνηση προσφοράς

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ αριθ. 7/93 ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

για μια πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων

(93/C 307/10)

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 209,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ιδίως το άρθρο 183,

την απόφαση 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988 ⁽¹⁾, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων,

τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89, της 29ης Μαΐου 1989 ⁽²⁾, για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων,

τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92, της 30ής Ιουνίου 1992 ⁽³⁾, για τη θέσπιση καθεστώτος στήριξης των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών,

την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή στις 17 Μαΐου 1993,

το αίτημα που διατύπωσε το Συμβούλιο για γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την πρόταση αυτή, το οποίο περιήλθε στο Συνέδριο στις 18 Ιουνίου 1993,

Εκτιμώντας:

ότι, κατά τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, οι επιστροφές στα κράτη μέλη των ενισχύσεων που προβλέπει ο κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92 για τη θέσπιση καθεστώτος στήριξης των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών συγκεντρώνονται, συνεπεία της εφαρμογής του άρθρου 10 του κανονισμού αυτού, στους πρώτους μήνες

του οικονομικού έτους και ότι τα καταβλητέα ποσά θα υπερβαίνουν κατά πολύ τα ταμειακά διαθέσιμα κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου σε συνάρτηση με τις συνήθεις καταβολές ιδίων πόρων·

ότι οι διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 2 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 επιτρέπουν στην Επιτροπή να καλεί τα κράτη μέλη να επισπεύσουν κατά ένα μήνα την εγγραφή των ιδίων πόρων εκτός των πόρων ΦΠΑ και του συμπληρωματικού πόρου ΑΕΠ· αλλά ότι, κατά την Επιτροπή, αυτή η δυνατότητα δεν θα επαρκούσε, από μόνη της, για να καλυφθούν οι εκτιμώμενες ανάγκες·

ότι η δυνατότητα που προβλέπεται για την Επιτροπή στο άρθρο 12, παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού, να προβαίνει σε αναλήψεις πέραν του συνόλου των διαθεσίμων από τους λογαριασμούς της για τους ίδιους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται συστηματικά για περιπτώσεις του τύπου που προβλέπεται στην πρόταση της Επιτροπής· ότι εξάλλου θα πρέπει να διαμορφωθεί για τη δυνατότητα αυτή ένα πλαίσιο αυστηρότερο από αυτό που υπάρχει επί του παρόντος·

ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Γενικές παρατηρήσεις

1. Στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, ο κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92 καθιέρωσε άμεσες ενισχύσεις στους παραγωγούς σιτηρών και πρωτεϊνούχων προϊόντων καθώς και αντισταθμιστικές ενισχύσεις για την υποχρέωση της προσωρινής παύσης καλλιεργειών γαίων. Η Επιτροπή οφείλει, στα πλαίσια του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, να επιστρέφει στα κράτη μέλη, κατά τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο κάθε έτους, τα ποσά που έχουν καταβάλει για τις ενισχύσεις αυτές. Αυτό επηρεάζει πραγματικά το μηνιαίο ρυθμό των πληρωμών δημιουργώντας ταμειακό πρόβλημα, του οποίου η έκταση δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια.

2. Η δυνατότητα πρόωρης πρόσκλησης για καταβολή ενός ή δύο δωδεκαμησίων των πόρων ΦΠΑ και του πόρου

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 24.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 155 της 7. 6. 1989, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 181 της 1. 7. 1992, σ. 12.

ΑΕΠ φαίνεται, καθεαυτήν, συμπληρωματική εκείνης που ισχύει ήδη για τους παραδοσιακούς πόρους. Ωστόσο οι λεπτομέρειες αυτής της πρόσκλησης θα πρέπει να διευθετηθούν για καλύτερη προσαρμογή στις αυστηρές ταμειακές ανάγκες. Έτσι, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα χωριστής πρόσκλησης καταβολής των δωδεκατημορίων για τους πόρους ΦΠΑ και τον πόρο ΑΕΠ, ή ακόμη να ζητείται μόνο ένα μέρος του δωδεκατημορίου εάν δεν είναι αναγκαίο ολόκληρο.

3. Το Συνέδριο εκτιμά ότι θα ήταν απρόσφορη η προσφυγή στις διατάξεις του άρθρου 12, παράγραφος 2, για την κάλυψη των διαρθρωτικών ταμειακών αναγκών. Έχει ήδη υπογραμμίσει, στην προηγούμενη γνωμοδότησή του αριθ. 5/93⁽¹⁾, τον κίνδυνο που ενυπάρχει σε τέτοιες διευκολύνσεις στην περίπτωση που θα χρησιμοποιηθούν με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3. Οι διευκολύνσεις αυτές δεν θα έπρεπε κανονικά να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σωρευτικά με τις νέες διατάξεις που προτείνει η Επιτροπή.

4. Όσον αφορά την ταμειακή διαχείριση, το Συνέδριο συνιστά, για την εκτίμηση των μηνιαίων αναγκών που θα

(¹) ΕΕ αριθ. C 170 της 21. 6. 1993, σελίδες 34 και 36.

πρέπει να καλυφθούν, να γίνεται στο μέλλον χρήση όλων των δυνατοτήτων χρονικής κατανομής των δαπανών πριν από τη χρησιμοποίηση των υφισταμένων δυνατοτήτων για επίσπευση της πρόσκλησης καταβολής ιδίων πόρων — παραδοσιακών, ΦΠΑ και ΑΕΠ. Αυτός ο τρόπος ενέργειας εντάσσεται στα πλαίσια της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

5. Το Συνέδριο εκφράζει τη λύπη του που η Επιτροπή προτείνει τον υπολογισμό των συνεπειών του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92 για τη λειτουργία των ιδίων πόρων μετά την παρέλευση σχεδόν ενός έτους. Η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε συμπεριλάβει την εξέταση αυτού του ζητήματος στις προηγούμενες προτάσεις της για τροποποίηση του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89, πράγμα που θα είχε δώσει τη δυνατότητα για διαμόρφωση συνολικής εικόνας και για επίτευξη καλύτερης διαφάνειας του συστήματος των ιδίων πόρων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Εξέταση των άρθρων

Στο συνημμένο πίνακα, το Συνέδριο παρουσιάζει τις τροπολογίες του στην πρόταση της Επιτροπής, οι οποίες αναγγέλλονται στο πρώτο μέρος:

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άρθρο πρώτο

Ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1989 για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων, τροποποιείται ως εξής:

Άρθρο 10

Να προστεθεί μετά το πρώτο εδάφιο της τρίτης παραγράφου το κείμενο του ακόλουθου εδαφίου:

«Για τις ειδικές ανάγκες που αφορούν την πληρωμή των δαπανών για το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, τα κράτη μέλη δύνανται να κληθούν από την Επιτροπή να επιστέψουν κατά ένα ή δύο μήνες την εγγραφή του ενός δωδεκάτου του ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό στα πλαίσια των πόρων ΦΠΑ και του συμπληρωματικού πόρου, εκτός των ιδίων πόρων που προβλέπεται για το νομισματικό αποθεματικό ΕΓΤΠΕ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων) [για το αποθεματικό για εγγυήσεις δανείων και για το αποθεματικό για επείγουσα δόξθεια].

Οι διατάξεις που αφορούν την εγγραφή για το μήνα Ιανουάριο του κάθε έτους, που προβλέπονται στο έκτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και οι διατάξεις που εφαρμόζονται όταν ο προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί οριστικά πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, και οι οποίες προβλέπονται στο έβδομο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται για τις επιστευθείσες εγγραφές».

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

να τροποποιηθεί αυτό το νέο εδάφιο 2 ως εξής:

«Για τις ειδικές ανάγκες που αφορούν την πληρωμή των δαπανών για το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, και σε συνάρτηση με την κατάσταση των κοινοτικών ταμειακών διαθεσίμων, τα κράτη μέλη δύνανται να κληθούν από την Επιτροπή να επιστεφούν κατά έναν ή δύο μήνες την εγγραφή ενός δωδεκατημορίου ή ενός τμήματος του δωδεκατημορίου των ποσών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό στα πλαίσια των πόρων ΦΠΑ και/ή του συμπληρωματικού πόρου, εκτός των ιδίων πόρων που προβλέπονται για το νομισματικό αποθεματικό ΕΓΤΠΕ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων) [για το αποθεματικό για εγγυήσεις δανείων και για το αποθεματικό για επείγουσα δόξθεια]».

Σκοπός αυτής της τροποποίησης είναι να επιτρέψει στην Επιτροπή να ζητά μόνο το ποσό που είναι απολύτως αναγκαίο για τις ταμειακές ανάγκες και όχι αυτόματα τα δωδεκατημόρια ΦΠΑ και ΑΕΠ στο σύνολό τους.

Η παρούσα γνωμοδότηση εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο κατά τη συνεδρίασή του της 23ης Σεπτεμβρίου 1993.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

André J. MIDDELHOEK

Πρόεδρος